

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས།

༡༡། །སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པའི་ཐོག་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་
གྲོས་ཚོད་ཁག་སྟོགས་བསྒྲིགས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ རྣམ་ཚེས་ ༢༧ བར།

དཀར་ཆག

ཨང་།	གྲོས་ཚོད་ཁག	ཡིག་ཆ་ཨང་།	འོག་གྲངས།
༡	བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་ཚའི་སྲིད་ཏུ་ལུས་སློབ་ཡོངས་སློབ་ཡོངས་སུ་སློབ་གཏོང་གཞན་མཁན་གྱི་གཞིས་ལུས་རྒྱལ་གཅེས་དབའ་བོ་དབའ་མོ་རྣམས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་འདུད་དང་། དམིགས་བཀའ་ལྷན་པོ་ལགས་འདས་གོངས་སུ་བྱིན་པར་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༣	༣	༣
༢	སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་འཐུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོགས་འཐུང་ཟུར་བ་གོང་རེ་ཚོང་སློབ་ཐབས་མཁས་གྲུབ་མཚོག་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སློབ་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༤	༤	༡
༣	བོད་མི་མང་གད་བསྐོས་སྤྱི་ཟུར་དམ་པ་ལི་ཐང་མ་ལུ་ཚོང་རྟ་མགྲིན་དབང་རྒྱལ་མཚོག་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སློབ་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༥	༥	༡
༤	རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློབ་ཚུལ་ཟུར་བ་དང་། གྲྭ་བས་བདུན་བ་དང་། བརྒྱུད་བཀའ་བཅུ་གཅིག་གི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་བ་བོད་དོན་རྒྱལ་སློབ་བསྐྱེད་འཐུས་ལུགས་ཚོགས་རྣམ་རྒྱལ་མཚོག་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སློབ་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༦	༦	༣
༥	ཨ་རིའི་མང་གཅོད་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་། ཨ་རིའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་གྲགས་ཅན་སྐུ་ལུས་ཐོན་རོ་རྣམ་ཏེ་ལེ་ཟེ་སི་ (John Robert Lewis) མཚོག་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སློབ་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༧	༧	༣
༦	ཐེ་ཐུན་གྱི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་བ་དང་མང་གཅོད་ཡལ་ཚེན། བོད་དོན་ཐོག་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་སློབ་རྒྱལ་སློབ་གནང་མཁན་སྐུ་ལུས་ལེ་ཏིང་ཏུའི་ (Mr Lee Teng-hui) མཚོག་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སློབ་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བ་གཏུག་ཀྱི་ཚེས་བཅུ་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༧༡༠༡༨	༨	༣

2	སྐབས་ ༡༣ པའི་བོད་མི་མང་མང་སྲིད་སྱིད་ལཱ་དཔལ་པ་ཁ་ཚེ་ཨོ་དགའ་མཚོ་གསུ་ཚེ་ མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༤	༤	༡
6	རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལཱ་དཔལ་དང་། རྒྱ་གར་མི་སེར་གྱི་གཞུང་སྐབས་མཐོ་ཤོས་ལྷ་ རྟ་རྟ་ན་ (Bharat Ratna) བཞེས་སྲོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་པར་ནལ་སྤྲོ་ཁར་རི་ (Shri. Pranab Mukherjee) མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༠	༡༠	༣
༤	སྐབས་ ༡༣ པའི་བོད་མི་མང་མང་སྲིད་སྱིད་ལཱ་དཔལ་པ་སྤྲུགས་རམས་པ་བེས་མངོ་ ལུབ་བསྟན་འོད་ཟེར་མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ སྤྲོད་གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༡	༡༡	༡
༡༠	རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་འགུལ་བ་དང་། ཉར་ཡ་ན་མངའ་སྡེའི་སློབ་ཚུལ་ལཱ་ ཨུ་སྤྲོ་ལྷ་ཚོགས་པའི་དབུ་འཁྲིད་སོ་ཨ་མི་ཨུ་ལྷ་ནི་མེ་ཤི་ (Swami Agnivesh) མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་ དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༣	༡༣	༣
༡༡	རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློབ་ཚུལ་ལཱ་དཔལ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་ ལཱ་གས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་སློབ་དཔོན་ར་ལུ་ཨུ་ལྷ་ལཱ་ལྷ་སུ་ལྷ་སུ་ལྷ་སུ་ (Dr. Raghuvansh Prasad Singh) མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༣	༡༣	༣
༡༣	བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་ལཱ་གས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཕུས་མི་ལཱ་དཔལ་ ཤེས་ལྷན་མི་སྤྲུ་གས་ཅན། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་གཞུང་སྐབས་མཐོ་ཤོས་ གཉེས་པ་བརྒྱ་མེ་ལྷ་ལྷན་ (Padma Vibhushan) བཞེས་སྲོང་མཁན་སྐུ་ཞབས་ཀ་ལི་ ལ་ཨ་ཉི་སེ་ཡ་ཡན་ (Kapila Vatsyayan) མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་ གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༤	༡༤	༣
༡༣	རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སློབ་ཚུལ་ལཱ་དཔལ་སྤྲོ་ཞབས་ར་སེ་ཨུ་ལྷ་སུ་ལྷ་ (Shri Jaswant Singh) མཚོ་གསུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྲོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་ གྲུས་འདུད་དང་མངོན་རྗེས་ལ་རྗེས་དྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ ༣༠༣༡༡༦༡༡༡༡༥	༡༥	༣

13	<p>ཀླུ་གར་དབྱུས་གཞུང་གི་ལྷོན་ཚེན་སྐུ་ཞབས་རམ་མེ་ལ་ས་བ་ས་མཚན་ (Shri Ram Vilas Paswan) མཚོགས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཟུ་ ངན་གྲུས་འདུད་དང་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་བྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170176</p>	76	3
14	<p>ཀླུ་གར་དབྱུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུས་མི་ཟུར་བ་དང་། ཀླུ་གར་གཞུང་གི་གཞུང་ ཞབས་ཟུར་པ། དེ་བཞིན་ཀླུ་གར་བྱང་ཤར་ན་ག་ལན་ཏེ་མངའ་སྡེའི་ཁོར་ལུག་ལྷོན་ ཚེན་སྐུ་ཞབས་མི་ཨེམ་ཅུང་ (CM. Chang) མཚོགས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་ གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཟུ་ངན་གྲུས་འདུད་དང་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་བྲན་གྲོས་ ཚོད་ཨང་ 30371761701721</p>	72	7
15	<p>ཀླུ་གར་བྱང་ཤར་ཨ་སམ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་བྱུང་ལྷོན་ཚེན་ཟུར་བ་སྐུ་ཞབས་ཏ་རུན་ལྷོ་ག་ ཡེ་ (Tarun Gogoi) མཚོགས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་ འབྲེལ་ཟུ་ངན་གྲུས་འདུད་དང་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་བྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170174</p>	74	3
16	<p>གཞུང་འབྲེལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170175</p>	75	2
17	<p>ད་པན་བོད་མིའི་སྤྱི་གུ་འཇུག་གི་དབྱུས་ས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བྱེད་ཚེ་སྤྱི་ སུ་ཡིན་ཉིན་ལྟར་ལས་ཁུངས་ནང་དང་། ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བཅས་པའཇུག་བོད་མི་སྤྱི་ སེར་སུ་རུང་། རོ་མོ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་བོད་ཆས་གྲོན་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170176</p>	34	7
18	<p>ཀླུ་གར་དབྱུས་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འཇུས་མི་དང་། ཀླུ་གར་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་ ཀླུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་རུམ་མོ་ཤ་རུབ་ཤར་མ་ (Pandit Ram Swaroop Sharma) མཚོགས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་ འབྲེལ་ཟུ་ངན་གྲུས་འདུད་དང་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་བྲན་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170177</p>	32	3
19	<p>བཅོན་གྲོལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཁྲིམ་པ་རུམ་པ་འཕོ་འགྲུར་ དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170178</p>	38	2
20	<p>བཀའ་ཤུགས་གིས་གསལ་བཤད་གནང་བའི་དོན་གནས་རྣམས་སྤྱི་འཇུས་སྟན་ཚོགས་ ཀྱིས་སྐྱོང་སྤྱོད་བྱུང་བའི་གྲོས་ཚོད་ཨང་ 3037176170179</p>	37	7
21	<p>ཀླུ་གར་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཚོད་པ་བཟེས་པ་དང་། ཀླུ་གར་གྱི་སྤྱི་ ལྷན་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སྐོབ་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གུ་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་ སྐོབ་སྟོན་པ་སྐུ་ཞབས་རེ་ཨེམ་ལུ་ཁི་ (J.M.Mukhi) མཚོགས་སྐུ་ཚེ་མ་ཟེན་པའི་ཡིད་</p>	44	3

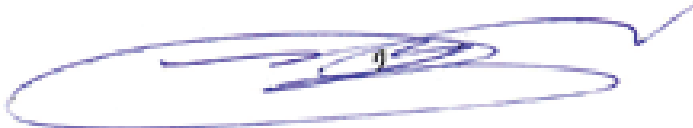
	<p>སྤྱི་གནས་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་བཟོ་གཉེན་འབྲེལ་འབྲེལ་དང་མཛད་རྗེས་ལ་རྗེས་བཞུགས་ཚོད་ཡུང་ ༢༠༢༡༡༦༡༡༠༡༥༥</p>		
<p>༢༣</p>	<p>མོད་མིའི་སྤྱི་གནས་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་གཙོ་བོ་ཅིས་ལོ་ ༢༠༡༦-༡༧ ལོའི་ཅིས་ཞིབ་སྟན་ཐོ་ཁག་ལ་མང་ཚོགས་ཅིས་ཁྲིའི་ཚོགས་ཚུངས་སྐབས་ ༡༠ པ་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཟིན་པར་སྤྱི་མཐུན་མཇུག་སྤྱོད་ཅིས་གཙང་དགོས་ རིགས་ལ་འཛིན་སྤྱོད་བཀའ་ལག་གིས་མཇུག་སྤྱོད་ལྷན་པུགས་བཙུགས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ གསལ་བཤད་འཁོད་པའི་སྟན་ཐོ་འདི་ལོའི་ཟླ་ ༤ པའི་ཟླ་མཇུག་ནང་ཚོད་སྤྱི་འབྲེལ་ ཚུན་ལས་སྤྱི་འབྲེལ་དགོས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་བཟོ་གཉེན་འབྲེལ་ཚོད་ཡུང་ ༢༠༡༧༡༦༡༡༠༡༥༦</p>	<p>༥༦</p>	<p>༡</p>

གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་གུམ་འདུད་ཀྱི་རྗེས་ཚུན་གྲོས་ཚོད་།

སྟོན་སྟེང་།

༢༡། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༥ ལྷོ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཉེན་འདོད་ནང་གི་ཉེན་གུང་རྒྱ་ཚོད་དང་པོ་ཙམ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འོད་ཚོག་
འཛིན་པའི་འགྲུབ་གཞིན་ཅན་གྱི་མིང་གྲུམ་ཁག་ལ་ཞི་བཤོད་སྐྱད་འཕྲི་ཏུ་རྫོང་ཕག་རྒྱ་ཁ་མེར་པའི་གྲོང་དམ་ཏུ་སྤྱི་བོར་འབབ་
རྒྱལ་ས་ཕིག་ཡོད་པ་དེའི་ཉེ་འབྲེལ་སུ་འོད་མི་ཤུར་མོ་ལགས་ཀྱིས་རོ་རྒྱལ་སྐྱད་འོད་ཤེད་བཞིན་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་
བཏང་སྟེ་འདས་གྲོངས་སུ་སྤུར་ཡོད། འོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་དམ་འགྲུ་ཅང་ཆེ་སྐབས་རྒྱལ་གཅེས་འོད་མི་ཁོང་གིས་རང་
ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་ནས་མི་མོ་ལྷ་ཙམ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་ཡང་ད་བར་གནས་རྒྱལ་གྱིར་བསྐྱེགས་སྐབས་མེད། དམ་པ་ཁོང་
ནི་འཕྲི་ཏུ་རྫོང་ཕག་རྒྱ་ཁ་ནས་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་རང་ལོ་ 36 ཙམ་ཡིན་འདུག་པ་དང་། ཁོང་གིས་རང་ལུས་མེར་
བསྐྱེགས་བཏང་ས་ཐག་ས་གནས་ཉེན་རྒྱུག་པས་བཙོན་བཟུང་གུམ་ཉེ་ཕག་རྒྱ་ཁ་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱན་ཁང་ཏུ་འབྱེད་ཡོད་ཀྱང་
ཉེན་དེར་སྤྱི་ཚེས་ཟིན་པར་དགོངས་པ་རྫོགས་འདུག་ སྐབས་དེར་ས་གནས་ཉེན་རྒྱུག་པས་ཁོང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་
ཁོང་གི་སྤྱན་མཆེད་གསུམ་འཛིན་བཟུང་གུམ་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ནམ་པའི་གནས་སྐྱེདས་ཀྱང་མི་ཚགས་ཕེས་རྫོགས་སྐབས་ཀྱི་
མེད་པ་དང་། ཁོང་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་སྐབས་འོད་མི་མང་པོས་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོད་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་འོད་ནང་དམ་འགྲུ་ཅང་ཕྱགས་ཆེ་ཤེད་བཞིན་པར་བརྟེན་གནས་རྒྱལ་ཞིབ་མཐེས་རྫོགས་སྐབས་ཀྱི་མེད།

ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༤ ལམ་བཟུང་ད་བར་ཕེས་རྫོགས་ར་སྤོང་གསལ་པོ་སྤྱང་པ་འོད་ནང་འོད་མི་གུངས་ ༡༥༥ ཡིས་རང་
ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་པའི་ཁོངས་ ༡༩༩ འདས་གྲོངས་སུ་གྱིན་པ་ཁག་སལ་སྤྱང་ཡོད་ནའང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
སྐྱེདས་ཁག་སལ་ཕེས་རྫོགས་སྐབས་མེད། རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་ས་ཁན་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འོད་ཚོག་
འཛིན་པའི་གཞུག་རྒྱལ་ཅན་གྱི་འགྲུབ་གཞིན་མིང་གྲུམ་ལ་རོས་མེན་མེད་པ་དང་། འོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཕྲིད་སྤྱི་རྫོང་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་འོད་ཏུ་གདན་ཞུ་དགོས་པ། འོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པ། འོད་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོམ་
ཐང་དང་སྐྱད་ཡིག་ལ་རང་དབང་དགོས་པ། འོད་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་ལ་བདག་སྲོད་དགོས་པ། འོད་མིར་འགྲུབ་གཞིན་
མཆོག་ལ་འགྲོ་དགོས་པ་ལོགས་ཀྱི་དགོས་འདུན་རྒྱ་ན་ཆད་མེད་པར་བརྟེན་གནང་ཡོད་ནའང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཞི་བཤོད་དེ་
དག་ལ་ཅིས་མེད་དོག་རོལ་བཏང་སྟེ་འགྲུབ་གཞིན་ཤེད་བཞིན་པར་བརྟེན། འོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སུ་མཐུན་རང་ལུས་མེར་
བསྐྱེགས་ས་བཏང་ས་ཐག་ས་མེད་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནད་དོན་འདི་རིགས་ལ་བདག་སྲོད་ལ་ལན་མེད་
པ་གོ་མེད་ཚོར་མེད་ཏུ་བསྐྱད་ན་ཅ་བ་ནས་མི་འབྲིགས་པ་དང་། འོད་མི་མང་སྤྱི་བུས་སྤྱན་རྫོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ལ་རྗེས་
རིས་པའི་ནང་གཞུང་མཐུས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཁག་བཞག་ཡོད་པའི་ནང་དོན་ལྟར་རྒྱ་གཞུང་ནས་འོད་མི་རང་ལུས་
མེར་བསྐྱེགས་གནང་གནང་ས་ཁན་ཁོང་ནམ་པའི་ཞལ་ཆེམས་དང་གཞུང་འབྲོད། དགོས་འདུན་བཙམ་ལ་བདག་སྲོད་ཤེད་

དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེད་བསྐྱེགས་གཙོས་མི་ལོ་ ༦༠ ལྷག་རིང་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཞི་ཚོལ་
 རྒྱན་མ་ཚད་པར་གནང་བཞིན་བ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་དབུས་སའི་དཔོན་རིགས་ཁག་གིས་དབུང་ཞིབ་མཐིལ་ཕྱིན་བཞིག་བྱས་
 ཏེ། བོད་ལ་འཛིན་པའི་དྲག་གཞོན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དང་དོན་ཕན་ཕྲན་པའི་བོད་རྒྱ་གཉིས་སྤྱོད་ཡོང་བྱིར་འབྲེལ་
 མོལ་གྱི་ལས་དོན་འབྲེལ་དུ་འགོ་འཇུགས་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་དང་འབྲེལ་གྲོས་ཚེད་ཅིག་འཛོག་དགོས་རྒྱ་གལ་ཚེར་མཐོང་།

གྲོས་ཚེད།

རྒྱལ་གཅེས་པ་ཁོང་གི་མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱགས་བརྗོད་ལུ་རྒྱ་དང་། ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བྱས་བསགས་རྒྱིག་སྦྱང་
 རྣམས་བྱང་ཞིང་དག་རྣམས་ཐོག་མཚོག་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྟར་གྱི་ཉེན་བཟང་རིམ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ལོ་འཕང་ལ་སྦྱར་དུ་རེག་པའི་སྤོན་འདུན་དང་། ལུལ་ལུས་ནང་མི་ལྷོས་བཅས་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱང་དང་།
 རྒྱལ་གཅེས་དབའ་མོ་དབའ་མོ་ཁོང་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་འདོད་ལྟར་། ཁམས་གསུམ་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་རང་ལུལ་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་ལྷབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་ལུབ་པ་དང་། གཞིས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་
 ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ལ་རང་དབང་བདེ་སྤྱིད་གྱི་ཉི་མ་མགྲོགས་རྣམས་སྦྱར་དུ་ཤར་བའི་མཚོག་གསུམ་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོར་
 གདུང་ལུགས་དྲག་པོས་གསོལ་འདེབས་ལུ་རྒྱ་བཅས་གྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚེད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཁོང་གསལ་གྲོས་ཚེད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་
 གཏན་འབེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

2020/06/04

ཡིག་ཚལ་༥

གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་ན་གུ་པ་འདུད་ཀྱི་རྗེས་འདུག་ཚོས་ཚོད།

ཐོན་སྐྱེད།

༡༤༧༡ ལྷོ་ཁོང་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱེས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མད་བསྐོས་ལྷི་རུང་ལི་མང་མ་ལུ་ཚང་རྒྱ་མཐོན་དབང་རྒྱལ་མཚོག་
 བལ་ལུལ་སྐོག་རའི་ཕྱིང་ལྷོ་ཁོང་པེ་ཨ་མི་ཏི་སྐྱེན་ཁང་རུ་ལྷི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྐྱེ་ཆེད་འབྲེལ་བ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྐྱེ་
 གནས་རྒྱལ་བྱུང། དམ་པ་ཁོང་གི་ཁམས་ལི་མང་མ་ལུ་ཚང་ཁྲིམ་ཚང་རུ་ཡབ་ལུན་ཚོགས་དོན་གྲུབ་དང། ལུལ་མངས་རྒྱལ་ཚོས་
 མཚོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྐྱེ་བ་རུ་ལྷི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོར་འཁྲུངས། ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟུ་གིས་ཀྱི་འགོ་བཙུན་པོག་
 མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་རྒྱུད་རྒྱུག་བསྟན་སྲུང་དང་རྒྱུང་ས་དམག་གི་སྤྱི་གཞུགས་ནང་ཞུགས་ནས་རྒྱ་དམག་ལ་འཕམ་འཛིངས་ལུ་རྗེས་
 ལུས། ལྷི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་གར་ནང་བཅའ་རྒྱོད་ལུ་འཕྱོར་ནས་འབྲེལ་རྒྱུངས་ལུ་གནས་སྡོད་ལུས། ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་
 རྒྱུང་འཕམ་དམག་སྤྱི་གཞུགས་གསར་རུ་འཕྲུགས་སྐབས་དོར་སྤྱིང་ནས་གསར་བའི་ཚོག་ན་གཞོན་ཚོ་ཁག་བལ་ལུལ་རུ་བཏུང་
 བའི་ཁོངས་ནས་སྤྱི་གཞུགས་ནང་ཞུགས་ཏེ་འཇམ་དམག་གི་སྐོབ་སྤོང་ལུས། རྒྱུང་ལི་མང་རྒྱལ་ལ་འཚོ་བའི་མ་ལུན་ལྷོན་མཁོ་
 ལུབ་དང་མད་གཏོང་སྤོང་མཁན་མ་རྒྱགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་མ་ལུད་བ་བཅུགས་ཡོད་པ་ལྟར། རྐོག་ར་པོགས་ཁང་ཆེར་བའི་མགོ་སྐུལ་
 ལས་ཁུངས་སུ་ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོ་ནས་ལས་འཁུར་ཞུས། དེ་རྗེས་རྐོབ་སྤོང་འཕྲུགས་ལི་མང་གི་འཚོ་རྟེན་འཕྲུགས་བསྐྱར་
 ལས་གཞིད་ཆེད་མ་ཚོ་རྒྱ་དང་ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོ་ནས་མཚན་ན་རུ་ར་མགོན་ཁང་གསར་རྒྱག་གི་ཨར་པོའི་ལས་གཞིར་སྐྱོན་གས་
 གནང། ལྷི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་མཚན་ན་རུ་ར་མགོན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་རུ་བསྐོས་ཞུགས་ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༩ བར་ལས་འཁུར་ཞུས།
 ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་རང་གཞུང་བཀའ་འགག་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་རྐོ་སྤྱི་གཞུགས་འཛིན་སྤོང་ཚོགས་རྒྱུང་གསར་རུ་བསྐོད་བཅུགས་
 གནང་བའི་ཚོགས་གཚོ་གནང་སུས་སུ་ལྷི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོ་ནས་འཛིན་སྤོང་ཚོགས་རྒྱུང་ཚོགས་ལུ་རེ་བཞིན་ལི་མང་གིས་ཁོས་བསྐྱེད་
 ལས་ནས་འདེམས་བསྐོས་རིས་ཞུས་ཀྱིས་ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༥ བར་ཚོགས་གཚོ་གནང། ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་
 དོན་ལྟར། ལྷོ་ཁོང་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱེས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་སྐབས་བཅུགསུམ་པའི་མད་བསྐོས་ལྷི་འབྲུས་སུ་བསྐོས་ཞུགས་
 བསྐྱེད་བ་བཞིན་པོ་སྐྱེ་ལས་འཁུར་ཞུས། ལྷི་ལོ་ ༢༠༠༥ ལོ་ནས་བསྐྱུར་རུ་ཚོགས་ལུ་རེ་བཞིན་སྤོང་ཚོགས་འདི་དོན་ཚོགས་འདི་ཚོགས་གཚོ་
 དང། དེ་རྗེས་སྐོབ་སྤོང་བའི་མཚན་གནས་ཡོད་སུས་བཅས། མདོར་ན་དམ་པ་ཁོང་གི་སྐྱེ་ཆེ་ལྷི་ལོ་མོར་མོད་བསྟན་སྤོང་ལི་རིགས་
 དང་བཅས་པར་མི་ལུ་ཞབས་འདེགས་སྐྱེ་བམས་ཀྱི་འཕྲུག་སྐོར་ཆེད་བསྐྱེད་ལུན་རིང་གནང་མཁན་མཇུག་རྗེས་ཅན་ཞིག་ཡིན།

ཕྱི་མ་ཚོད།

སྐྱེ་བའི་གས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལྷ་རྒྱ་དང། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་རབས་ཀུན་རུ་བྱས་བམགས་སྤྱི་གཞུགས་
 ལུང་རྒྱལ་ས་བྱང་ཞིང་དག་ནས་མེག་མཚོག་འཛོར་ལོ་བཞི་རྟེན་ཀྱི་རྟེན་བཟང་རིས་བསྐྱུར་ལྷིས་མང་པ་དང་མམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་གོ་
 འམང་ལ་སྐྱུར་རུ་རེག་པའི་སྐོན་འདུན་དང། ལུལ་ལུས་གཞེན་ཉེ་དང་སྐོས་བཅས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེད་པ་གསོ་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོས་ཚོད་
 རུ་མོད་ལི་མང་སྤྱི་འབྲུས་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་ཕྱོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་མོད་ལི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོས་ཚོགས་ལུས་ ༡༠ པའི་མོག་སྤྱི་ཚོས་ཀྱིས་གནང་
 འཕེབས་གནང། ལྷི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

Handwritten text at the top left, possibly a name and date: *2037/06/20/6*

གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་བཙུན་གྲུ་གི་རྩིས་ཚན་གྲོས་ཚད།

ཐོན་སྐྱོད།

༡༢། ། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་རྫོན་ཚན་ཁུར་པ་དང་། རྒྱ་གར་སྐབས་འདུན་པ་དང་། བརྒྱུད་པ། བརྒྱུ་བཅོམ་བཙུག་གི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ལོག་མའི་འགྲུས་མི་ཁུར་པ་ཡོད་དོན་རྒྱ་གར་སྐྱོར་བ་སྐབས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ 6 ཚེས་ 9 རིན་རྒྱ་ནག་ལྷ་ཉན་ནས་སུ་བཞེད་པའི་ཏོག་དབྱིབས་གཞན་ལིས་ 9༩ ཡི་རྒྱུན་བས་ལ་དུགས་རྒྱལ་ས་སླེ་བྱ་དགུང་གི་ཁངས་ 1༧ རོག་སྐྱེ་ཚེད་འཕེན་པ་རྩོགས་པའི་ཡིད་སླེད་གནས་རྩལ་མོན་འདུག

ཁོང་གི་སྤྱི་ལོ་ 9༩༢༧ ལྷ་ 9༡ ཚེས་ 9༧ རིན་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ལ་དུགས་རྒྱ་བུ་ཁུལ་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། རྒྱ་སོན་སྐབས་སོན་མ་ཚན་འགྲོག་རོག་གཞུག་ལག་དབ་འགྲུས་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན། དེ་རྩིས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་རྩ་བུ་དང་། ག་ཕི་མིར་མངའ་སྡེད་སོན་མ་ཚན་པའི་ (Agricultural Department) རྒྱ་སོན་ལས་འགྲུགས་འགྲོག་ཉམས་ཞིབ་གནང་། ཕྱི་ས་སྐབས་རྒྱ་གར་རྩ་བུ་དང་། ག་ཕི་མིར་ཁུལ་ཁོངས་ནས་ཞོང་འེ་མི་མིད་དོན་ཚོགས་པའི་བྱང་ཚེ་དང་། ཚོགས་གཙོ་གཞོན་པ་གནང་བ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་ 9༩6༩ ར་ས་ 10 བར་རྩ་བུ་དང་། ག་ཕི་མིར་ཁུལ་གྱི་མངའ་སྡེད་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འགྲུས་མི་གནང་ཞིང་། དེའི་རིང་མངའ་སྡེད་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཆར་ཅིས་ཚོགས་རྒྱུད་དང་། སྤྱིག་གཞིའི་ཚོགས་རྒྱུད་སོགས་གྱི་ཚོགས་མིའི་རྒྱགས་འགན་བཞེས། སྤྱི་ལོ་ 9༩༦0 རོང་དང་། སྤྱི་ལོ་ 9༩6༧ ལོ་བཙུག་སོ་སོར་ལ་དུགས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ལོག་མ་སྐབས་འདུན་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་འགྲུས་མིར་འདེམས་མོན་བྱང་། སྤྱི་ལོ་ 9༩༦༩ ལྷ་ 8 ར་ས་ 1༩ ལྷ་ 2 བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་འགྲིམ་འགྲུལ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ལས་འདེད་ཚན་པའི་རྫོན་ཚན་གཞོན་པ་ (Union Deputy Minister, Surface Transport and Parliamentary Affairs) དང་། སྤྱི་ལོ་ 9༩6༩ ལྷ་ 2 ར་ས་ 9༡ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་རྩ་བུ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ལས་འདེད་ཚན་པའི་རྫོན་ཚན་ (Union Minister of State, Chemical and Petrochemical and Parliamentary Affairs) བཙུག་གི་རྒྱགས་འགན་བཞེས། སྤྱི་ལོ་ 9༩༩6 ལོར་རྒྱ་གར་སྐབས་འདུན་པའི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་ལོག་མའི་འགྲུས་མིར་འདེམས་མོན་བྱང་། གཞན་ལང་ཁོང་སྐྱེ་འབྱུངས་སྐབས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཁུལ་ཚོགས་པ་ལ་ཡེན་མ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ (Lions International Club, Leh) ཞེས་པའི་ཚོགས་མི་གནང་སྟེ། ལ་དུགས་གྱི་ས་ཁུལ་ཁུག་གྲོག་ལ་ཡོད་པའི་འཚོ་རྩོད་ཞན་པའི་མི་མང་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོར་རྒྱུ་དང་། ཐག་རིང་གོང་གསེབ་ལ་སྤོར་བཙོས་སྦྱོང་བསྦྱོང་། ལ་དང་སྤྱིར་གཤག་བཙོས་གྱི་འགོ་འདོན་

Handwritten signature in blue ink.

མོགས་སྐྱོན་བཅོས་མཐུན་སྒྲིལ་རོགས་རལ། ཚན་ཚོན་ལ་ལྟོག་ ཁོར་ལུག་སྤྱད་སྒྲོལ་ ལ་དྲགས་ཁུལ་གྱི་རིག་གཞུང་སྐྱར་
གསོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་གོང་འཕེལ་ཡོང་རྒྱ་མོགས་གྱི་ཚོགས་སྐུ་ལས་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་གནང་ཡོང།

སྐྱབས་པར་ཁོང་ནི་པོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་མེད་པའི་དབུ་མིང་སྤྱི་ཚོགས་ཅེས་པ་ཅི་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དང་གུས་
ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། བཅོན་སྐྱོན་པོད་མིའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་མང་དག་ཅིག་དང་མཇལ་འབྲུན་གྱིས་པོད་གྱི་ཚོད་
ཚོག་ལ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་སྐྱོན་པོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་སྤྱི་གསལ་ནས་མཐུན་འབྲུར་གནང་རྒྱུ་ལོག་རྒྱ་
གར་གྲོས་ཚོགས་ནང་བཀའ་ལོལ་ལུགས་ཆེ་གནང་མཁན་གྱི་གསལ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

མདོར་ན་ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་སྲོལ་ཆེན་དང་། རྒྱ་བས་གསུམ་རིང་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མི། ལ་དྲགས་ཁུལ་
དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ལྷ། པོད་ཚོན་ཚོགས་ཞེ་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས།

གྲོས་ཚོད།

སྐྱབས་ལེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྐད་སྤྱད་མཛད་ཇེས་རྣམས་ལ་གུས་པ་ཀྱང་ཆེ་བཟོད་གྱིས་བཞུགས་བཞིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཁོང་ཉིད་
སྐྱེ་ཆེས་ཐིན་པ་འདིས་པོད་ཚོན་འཐབ་ཚོད་ལའང་གྲོང་གུད་པོད་ཆག་སྤྱད་བར་བཞེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་བཅས་རྣམས་
ལ་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་ཁུལ་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་
ལུགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྐོད་བའི་སྲོལ་ལས་ལུགས་འགྲུ་
རྒྱ་བཅས་གྱི་སྤྱི་ཚོས་གྲོས་ཚོད་དུ། པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༢༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་རྒྱ་བས་ ༡༦ བའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་གྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོས་གྱིས་
གཏན་འཕེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༢༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

2021/06/10/3

ཡིག་ཆ་ཡང་། ༧

གཞུང་འབྲེལ་སྤྲོད་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་བྲན་གྲོས་ཚེད།

སྒྲིག་སྐྱེད།

༡༩༡༡ ལ་རིའི་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མི་དང་། ལ་རིའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་པ་གྲགས་ཚན་སྐུ་ཞབས་ཇོན་རོ་ལྷར་ཏ་ལེ་ཕེ་སི་ (John Robert Lewis) མཚོག་མྱ་རླུག་དེང་གཤེད་མེན་སྐྱན་ནད་ (pancreatic cancer) ཀྱི་མནར་ཏེ་མཐར་ལ་རིའི་མངའ་སྡེ་ཇོར་ཇི་ཡའི་རྒྱལ་ས་ཨ་ཏ་ལ་ན་ཏའི་ (Atlanta, Georgia) བཅས་སྐྱ་ཚེད་འབྲེན་པ་རྗེས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་རྒྱལ་ཐོན་འདུག་ཁོང་ནི་ཡལ་ཡི་ཏི་ལེ་ཕེ་སི་ (Eddie Lewis) དང་། ཡུས་ཕེ་ལི་མེ་ (Willie Mae) གཉིས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༢༡ རིན་ལ་རིའི་སྤྱོད་སྐྱོགས་ཨ་ལ་རྩ་མ་མངའ་སྡེ་ཕྱོང་ཁྱོང་པ་ཡེག་ (Pike County, Alabama) ཏུ་སྐྱེ་བའུངས་ཤིང་། ཡལ་ཡུས་གཉིས་ཞིང་པ་ཡིན་ཞིང་སྐྱ་མཚེད་ ༡༠ ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁོང་ནི་གན་ཤོས་གསུམ་པ་དེ་ཡིན།

ཁོང་རྒྱུད་རྒྱུས་སུ་ལ་རིའི་སྤྱོད་སྐྱོགས་ཕྱོང་ཁྱོང་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་དང་། ཡུས་སུ་ལ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་རང་དབང་དང་འབྲུ་མཉམ་འཐབ་ཚོད་པ་གྲགས་ཚན་སྐུ་ཞབས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་གི་རྒྱ་ (Martin Luther King Jr) མཚོག་གིས་སྡེ་འབྲིང་པའི་ལ་རིའི་ཨ་ལ་རྩ་མའི་རྒྱལ་ས་མོན་ཏི་རྩོ་མེ་རིང་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་སྡོམ་འཁོར་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་བ་བྱེད་མཚམས་འཛོག་བུ་རྒྱུ་ཚེད་མོན་ཏི་རྩོ་མེ་རི་སྤྱི་སྤྱོད་རྒྱུད་སྡོམ་འཁོར་བེད་སྤྱོད་མཚམས་འཛོག་ (Montgomery Bus Boycott) ཅེས་པའི་ཞི་ཀོ་ལ་ལ་དོ་སྒྲུང་ཚེད་པོ་གནང་འགོ་བཙུགས་པ་མ་ཟད། ཁོང་འོ་འོ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Troy University) བཅས་ཞུགས་རྒྱུར་མི་རིགས་དབྱེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པར་བརྟེན་ཁོང་གིས་སྐུ་ཞབས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་གི་རྒྱ་མཚོག་ལ་དེའི་སློང་ཕྱག་ཡིག་ཅིག་ལུ་ལ་རྗེས་ལྷ་སྐུ་ཞབས་མར་ཏིན་ལུ་ཐར་གི་རྒྱ་མཚོག་དང་ལྷན་མཐུན་འབྲུད་ཐེངས་དང་པོ་བྱུང་འདུག་ ཡུས་སུ་ལ་རིའི་རྩེབ་ཏི་མི་མཐོ་སློབ་ (American Baptist Theological Seminary) བཅས་ཡི་ཤུའི་སློབ་ཚན་ཐོག་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་དང་། དེ་ནས་མི་སྤྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Fisk University) བཅས་ཚོས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་རིག་པའི་ཐོག་གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་པའི་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་གནང་འདུག་

ཁོང་སློབ་ཕྱག་སྐབས་ནས་ལ་རིའི་སྤྱི་དམངས་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་འགོ་བཙུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་ལ་རིའི་ཕྱོང་ཁྱོང་ན་ལ་ཕེ་ལེར་ (Nashville) ཟེ་ཁང་ནང་ཡོང་མི་རྣམས་ལ་མི་རིགས་ཁྱུད་བར་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་མའི་དབྱེ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་མཚམས་འཛོག་དགོས་སློང་གི་ན་ལ་ཕེ་ལེ་སློབ་ཕྱག་ལས་འགུལ་ (Nashville Student Movement) ཞེས་པ་ཞིག་སྡེལ་བའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་། རིམ་བུས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ལ་རིའི་རྒྱལ་ས་ཐ་ཤིང་ཏོན་ཏི་མི་ (Washington, D.C.) བཅས་ནེ་ཏུ་ཡོར་ལ་ན་མ་ (New Orleans) བར་སྤྱི་སྤྱོད་

རྒྱུ་མཐུན་འཛུགས་ཀྱི་རང་དབང་ཐོག་འགྲུལ་བཞུད་ (Freedom Rides) ཞེས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ། ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་བཞིན་གནང་ས་ཁམ་མི་སྡེ་བརྒྱལ་སྤྱི་ལོ་དེ་པའི་ཁྲོད་ནས་ཁོང་གཅིག་ཡིན། ལས་འགུལ་དེས་ཨ་རིའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལས་མངའ་སྡེ་ཁག་གི་ནང་ལྷི་སྤྱོད་རྒྱུ་མཐུན་འཛུགས་ཀྱི་རང་དབང་ཐོག་འགྲུལ་བཞུད་ལྱེད་སྐབས་མི་རིགས་དབྱེ་བའི་བྱེད་བཞེན་ཡོད་པ་དེ་མཚམས་འཇོག་དགོས་སྤྱི་ལོ་དེ་ལས་འགུལ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་མ་མིང་ཁོར་ནང་སྡུན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཞི་བའི་གོ་ས་བཞོན་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་གྱིང། སྐབས་དེར་ཁོང་གི་འཛུ་མེད་ཞི་བའི་སློབ་སྤྱོད་འབྲེལ་མཐུད་སྡུན་ཚོགས་ (Student Nonviolent Coordinating Committee (SNCC)) གྱི་ཚོགས་གཙོ་དང། སྡུན་གྲགས་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་ས་ཁམ་མི་སྡེ་གལ་ཆེན་དུ་གྱུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཁོང་གཅིག་ཡིན་པ་དང། ལས་འགུལ་དེའི་དམིགས་ལུ་ལ་ཞི་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོའི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་དང། དཔལ་འབྱོར་ཐོབ་ཐང་ཚོན་ཆེད་ཡིན། འདྲ་འཇོས་པའི་སྐབས་སར་ཁོང་གི་ལུ་ཐང་གི་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་གིས་སྡུན་གྲགས་ཆེ་བའི་ར་ལ་སྤེལ་ས་ཞིག་ཡོད་ (I have a dream) ཞེས་པའི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང། སྐབས་དེའི་འདྲ་འཇོས་ཐོག་ཁོང་གིས་བྱང་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། གྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོར་ཁོང་གིས་གཙོ་སྤེལ་པའི་འཛུ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་ཚོན་བརྒྱུས་བས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོ་ཚོར་འོས་ཤོག་གི་ཐོབ་ཐང་ཐོགས་ཚོན་ཆེད་ཁོང་གྱོང་གྱོང་གིས་མ་ནས་མོན་ཏེ་རྩོ་མེ་རི་བར་ཞི་བའི་གོ་ས་བཞོན་གྱི་ (Selma to Montgomery marches) ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་གནང་བ་དང། དེའི་སྐབས་ཉེན་རྟོག་མི་སྡེ་སྤེལ་ས་ཁོང་གིས་གཙོ་སྤེལ་པའི་ལས་འགུལ་བརྒྱུས་པ་རྒྱུ་དེ་ག་སྤེལ་ས་སྤོན་ཆེན་པོ་བཏང་ཡོད་སྐབས། ཁག་གིས་ཚོས་པའི་རིས་གཟུང་ཉེ་ས་ (Bloody Sunday) ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་དེ་བྱུང་ཡོད། ཁོང་སྐྱོ་འཚོ་བཞུགས་རིང་མི་རིགས་དབྱེ་བའི་འཛུ་མེད་པ་རོ་ཚོས་དང། འདྲ་མཉམ་ཐོབ་ཐང་ཚོན་པའི་གྱི་ལས་འགུལ་ནང་ཕྱོག་ཉེན་ལ་ས་འཇོས་ས་བར་རྒྱུན་དུ་སྤེལ་བཞིན་མཉམ་ཞུགས་གྱིས་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་ཐང་ལ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གི་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ཚོན་ས་ཁམ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཞིག་ལ་རོ་ས་འཛུ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གྱིས་སྤེལ་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཨ་རིའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལས་མངའ་སྡེའི་ཁོང་ས་ནས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འབྲུས་མིར་ཐེངས་དང་པོར་འདེམས་ཐོན་བྱུང་བ་དང། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུ་སྤེལ་འཕེན་པ་ས་ཚོགས་བར་དུ་སྐབས་ཐེངས་ ༡༧ ཅམ་རིང་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འབྲུས་མི་གནང་ཡོད་ཅིང། དེའི་རིང་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་འགོ་འཛིན་བྱུག་འོགས་ (Chief Deputy Whip) དང། གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ནས་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་འགོ་འཛིན་བྱུག་འོགས་ཆེན་པོ་ (Senior Chief Deputy Whip) བཅས་གནང་ཡོད།

ཁོང་གི་མཚན་རྒྱུ་ལ་ཆེས་མངོན་བར་བསྟོན་པའི་གཞེངས་རྟགས་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཚོན་ཨེའོ་ཀེ་ཞི་ཏི་དཔེ་མཚན་ཐོབ་ས་ཚ (John F. Kennedy Library Foundation) ཞེས་པས་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཆེན་པོའི་གཞེངས་རྟགས་ (Profile in Courage Award) དང། གྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་ཨ་རིའི་སྤྱི་དམངས་ཚོན་རྟགས་ལོ་རྒྱུ་ས་མཚོག་གི་མཚན་ཐོག་ནས་སྤྱི་དམངས་ཐོབ་ཐང་དབང་གི་རྟགས་ལ། (Presidential Medal of Freedom) གྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ཁོང་དང་སྐྱོ་ཞབས་པེ་རི་ཏི་རིག་རི་མི་ (Frederick Reese) རྣམ་གཉིས་ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གསེར་གྱི་རྟགས་ལ་ (Congressional Gold Medals) ཐོགས་སྡུན་གྲགས་ཅན་གྱི་གཞེངས་རྟགས་མང་པོ་འབྲུལ་བཞེས་གནང་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༩ ཉེན་ལ་ཏ་ལན་ཏ་མངའ་སྤེལ་ནང་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཛིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་འགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཨོ་ལི་མ་ལི་ག་སྤྱི་སྤྱིང་ཆེན་པོར་མངའ་བུལ་ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་མང་

གངས་ཁི་ཚོ་འཕྲུལ་ལུ་ལེག་ཆེན་མྱི་སྐོན་ཆེད་བསམ་སྐྱོད་བྱེད་པར་སྐོབ་སྐྱོད་སྐོད་དགོས་ཞེས་པའི་བཞུགས་ཐོག་ལོག་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ལས་རིམ་ཐོག་ཁོང་ཆེད་མེད་ས་ཀྱིས་མངའ་སྡེའི་ཕྱོད་ཁྲེང་རྩེ་འཇམ་ལ་ཀུང་ལའང་ལོག་ས་མཚོག་མེད་ས་རྒྱུ་ལོད་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ལྷ་བས་དེར་བདུན་ལྷག་སྡོན་མར་ཨ་རིའི་རྒྱལ་ས་ལ་མེན་འོན་དུ་ལོག་ས་མཚོག་ལ་ཨ་རིའི་གསེར་གྱི་གཟེངས་ཏྲགས་ལུ་ལོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཨེ་མོ་འི་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་ནས་ (Presidential Distinguished Professor) སྐོབ་དཔོན་ཆེན་མོའི་མཚན་གནས་ལུག་ཁྲེང་ལུ་བ་བཅས་ལ་ཁོང་གིས་དགའ་བསུའི་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་མ་ཟད། ལོག་ས་མཚོག་གི་སྐྱེ་ཆའི་མཇུག་འཕྲིན་སྐོད་ཕྱོགས་ནས་འཇམ་གྱིང་ནང་གི་བདེ་དང་། འཕམས་བཞེ་སྐྱེར་མེ་བཅས་མིག་སྡོན་གནང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་མོགས་ཀྱང་གསུངས་གནང་ཡོད།

མདོར་ན་ཁོང་གི་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ངོ་རྒོལ་དང་། འདྲ་མཉམ་ཐོབ་མང་ཆོད་ལེན་གྱི་ལས་འགུལ་མང་པོ་སྡེ་འབྲིང་གནང་སྟེ་ཨ་རིའི་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པ་བཅོས་སུ་བ་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་གི་མཇུག་མེས་དག་གིས་ང་ཚོར་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐོབ་ས་ལས་ལ་བཞེན་ནས་དགའ་ངའ་ཁག་ལ་གདོང་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་དང་སྐོར་སྐོབ་ས་སྤྱོད་པ་མ་ཟད། ཨ་རིའི་ཕྱོགས་ཚོགས་འོག་མའི་འབྲུས་མི་ལོ་ངོ་སུས་ཕྱོགས་གནང་སྟེ་ཨ་རིའི་གཞུང་མང་གཉེས་ལ་ཞབས་མྱི་ཅུར་ཐག་ཞུས་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གི་ཐོད་མིའི་བྱུང་མེད་པའི་དབྱེ་འབྲིང་གྱི་ལོར་ལོག་ས་སྐྱེ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཇུག་ལ་ཡིད་སྡོན་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ཁྱིམ་ཚོད།

སྐྱ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་བྱང་མཇུག་མཇུག་མཇུག་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བསྟོད་ཀྱིས་བཞུགས་བཞུགས་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་དང་། ཁོང་ཉིད་སྐྱ་ཆེ་མ་ཟེན་པ་བདེ་ས་ཐོད་དོན་འཐབ་ཆོད་ལའང་ཕྱོད་གུད་ལོད་ཆག་བྱང་བར་བཞེན་སུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྡོམ་བཅས་རྣམས་ལ་ཐོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཤིས་བྱེས་ཐོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཐུགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཞུགས་པའི་སྡོན་ལས་ཐུགས་རྒྱ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྐྱི་མོས་ཕྱོགས་ཚོད་དུ།

ཐོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ལག།

གོང་གསལ་ཁྱིམ་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་ཐོད་མི་མང་སྐྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་སྐྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ལག།

2022/06/20/4

ཡིག་ཆ་མངའ་ 4

གཞུང་འབྲེལ་སྐབས་ལུང་གི་རྗེས་ཚུན་གྲོས་ཚད་

མིན་མེད།

༡༩༡༡ རྗེ་མཚན་གྱི་མིང་འཛིན་རྒྱུ་ལ་བཅའ་མངགས་ཅིང་ཡབ་ཆེན། བོད་དོན་ཐོག་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་སློན་ས་རྒྱ་བ་སློང་གནང་
མཁན་སྐུ་ཞབས་ལེ་ཉིང་ཅུའི་ (Mr Lee Teng-hui) མཚོག་གི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༢༠ ཉིན་དགུང་ལོ་ ༤༧
ཐོག་ཐེ་མཚན་རྒྱལ་ས་ཐའི་ལེ་ཅུ་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སློབ་ལུང་ས་རྒྱལ་ཐོན་འདུག།

ཁོང་གི་གྲུ་ལོ་ ༡༩༡༣ ལྷ་ ༡ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ཐའི་ལེ་ལྷོང་ཁྱེད་གྱི་བྱང་སློབ་ས་མན་ཉི་ (Sanzhi) རྫོང་དུ་སྐུ་
འབྱུངས་པ་དང་། རྒྱ་མོན་སྐབས་ཉི་ཉོང་ལྷོ་ལོ་ལི་ས་ལེ་རལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ (Kyoto Imperial
University) རྒྱ་མོན་མཚན་རིག་ཐོག་སློབ་སློང་གནང་གིང་། དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཉི་ཉོང་དམག་མིའི་
(second lieutenant) ལོ་གནས་ཐོག་དང་ལྷངས་ཀྱིས་མཉམ་ཞུགས་གནང་། དམག་ཆེན་གཉིས་པ་མཇུག་བསྐྱེལ་
རྗེས་ཐེ་མཚན་ལ་ཕྱིར་ལོག་ལེབས་ཏེ། ཐེ་མཚན་རྒྱལ་ཡོངས་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ (National Taiwan
University) རྒྱ་མོན་མཚན་རིག་ཐོག་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱུངས་པ་ཐོན་པ་དང་། གྲུ་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོར་ཨ་རིའི་
ཨ་ཡེ་མཐ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ (Iowa State University) རྒྱ་མོན་མཚན་དབལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐོག་གཙུག་
ལག་རབ་འབྱུངས་པ་ཐོན་རྗེས། ཐེ་མཚན་གྲོང་ཕྱེ་ཡར་རྒྱས་ལྷན་ཚོགས་ (Joint Commission on Rural
Reconstruction) རྒྱུག་ལས་དང་། ཐེ་མཚན་རྒྱལ་ཡོངས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་མོགས་ལ་དབལ་འབྱོར་
རིག་པའི་ཚན་པའི་ནང་བྱུག་ལས་གནང་། གྲུ་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་ཨ་རིའི་ཀོར་ནལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ (Cornell
University) རྒྱ་མོན་མཚན་དབལ་འབྱོར་རིག་པའི་ཐོག་འབྲུམ་རམས་པ་ཐོན་གིང་། ཁོང་གི་འབྲུམ་རམས་པའི་ཉམས་
ཞིབ་ཆེད་ཚོམ་གྲུ་ལོ་ ༡༩༤༥ རྒྱ་མོན་ ༡༩༤༦ བར་གྱི་ཐེ་མཚན་དབལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱེ་ཚན་ནང་ཁུལ་མ་འཇུགས།
(Intersectoral Capital Flows in the Economic Development of Taiwan, 1895–1960) ཞེས་
བར་ཨ་རིའི་མོན་མཚན་དབལ་འབྱོར་ལྷན་ཚོགས་ (American Association of Agricultural Economics) རྒྱ་མོན་
དེའི་ཉམས་ཞིབ་ཆེད་ཚོམ་གྱི་ཉེ་ལུང་བྱ་དགའ་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེས་ཐེ་མཚན་གྱི་དབལ་འབྱོར་མིང་བྱས་བཙོ་རྒྱ་ལའང་
ལན་ཐོགས་དེས་ཅན་ཞིག་བསྐྱུན་ཡོད། གྲུ་ལོ་ ༡༩༧༡ ལོར་ཁོང་ཐེ་མཚན་ལོ་མིང་ཉང་མིང་དོན་ཚོགས་པར་འཇུག་ཞུགས་
དང་། སྐབས་དེའི་མིང་འཛིན་གཞོན་པ་ཅང་ཕིང་ཀོ་ (Chiang Ching-kuo) མཚོག་གིས་དོ་སློང་རྒྱལ་གཉེར་ལོག་གྲུ་
ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལས་བཙོས་མེད་པའི་ཚོན་ཆེན་དུ་ (Cabinet minister without portfolio) བསྐོ་གཞག་དང་།
གྲུ་ལོ་ ༡༩༧༤ རྒྱ་མོན་ ༡༩༤༡ བར་ཐའི་ལེ་ལྷོང་ཕྱེ་སྐྱི་ཁྱེད་ (Mayor of Taipei) གྱི་ཞུགས་འགན་བཞེས་ཤིང་། དེའི་
སྐབས་རྒྱལ་ས་ཐའི་ལེ་ཅུ་གྱི་རྒྱའི་དཀའ་ངལ་ལེལ་ཁུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ལས་མོགས་དེང་དུས་དང་མཚམས་པའི་ཡར་

9

ལྷན་པོ་དེ་མཚན་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོའི་ ༡༩༤༩ ལོར་མེ་མཚན་གྲོང་མྱེ་གཞུང་གི་གཙོ་བཙུན་ (Chairman of Taiwan Provincial Government) གནང་སྐབས་མེ་མཚན་ནང་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གྲོང་གསེབ་ཡོངས་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཐོག་ནས་
ཁོང་ལས་ཐོན་སྲིད་ཡང་ལྷན་པོ་ལོང་སྐབས་བཟང་ལོད། ལྷན་པོ་ ༡༩༤༩ ལོར་སྲིད་བཙུན་ཅང་ཡིང་ཀོ་མཚོག་གིས་ཁོང་
མེ་མཚན་གྱི་སྲིད་བཙུན་གཞོན་པར་བསྐོས་གཞག་གནང། ལྷན་པོ་ ༡༩༥༤ ལོར་སྐབས་དེའི་སྲིད་བཙུན་ཅང་ཡིང་ཀོ་མཚོག་
འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་རྗེས། ཁོང་མེ་མཚན་གོ་མིང་ཏང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་། མེ་མཚན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྲིད་བཙུན་དུ་
བསྐོས་གཞག་གནང་བ་དང་། དེ་ནི་མེ་མཚན་ནང་ལ་སྤྱི་ལོ་མེ་མཚན་མི་རིགས་ཡིག་སྲིད་བཙུན་ཚགས་པ་ཐོག་ལ་དེ་ཡིན།

ལྷན་པོ་ ༡༩༥༠ ལོའི་ནང་སློབ་ཤུག་སྤོང་ལྷག་མང་པོས་མེ་མཚན་ནང་སྲིད་བཙུན་བཟོས་གཞོན་དང་། རྩོམ་ཚོགས་
འབྲུམ་མི་རྣམས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་གནང་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་ཐོག་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་དེས་
བར་སྤེལ་བར། སྲིད་བཙུན་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཉིང་དུའི་མཚོག་གིས་ལས་འགུལ་བསྐོས་སྤྱད་རྣམས་དང་ལྷག་འབྲུད་ཀྱིས་ཁོང་
རྣམས་པའི་དགོས་འདུན་ལ་རྒྱ་བསྐོར་གྱིས་མེ་མཚན་ནང་མང་གཙོ་ཚང་ལྷན་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅའ་བཞག་བ་དང་།
དེས་ལས་མེ་མཚན་ནང་གོ་མིང་ཏང་གི་སྲིད་གཞུང་གིས་ལོ་ངོ་བཅུ་ལྷག་མང་པོའི་རིང་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཟུངས་ཡོད་པ་དེ་
མེད་པ་བཙོས་ཏེ། མེ་མཚན་མི་མང་རྣམས་རྒྱ་ནག་སྐུ་ས་མཚན་མོང་གཉེན་འབྲུད་ལྷག་ལར་འགོ་བསྐྱོད་ཚོགས་དང་། མི་མང་
འདུ་འཛོལ་ས་དང་། གསར་འགོད་ཀྱི་རང་དབང་མོགས་ཐོབ་ཡོད། དེ་བཞིན་ལྷན་པོ་ ༡༩༥༡ ལོར་མེ་མཚན་རྩོམ་ཚོགས་
འབྲུམ་མི་རྣམས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་གནང་སྐབས་བྱུང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་རྣམས་འབྱུར་ལ་
མ་ལྟོས་པར་ལྷན་པོ་ ༡༩༥༦ ལོར་མེ་མཚན་ནང་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་ཐོག་སྲིད་བཙུན་པོས་བསྐྱེད་མོ་གནང་སྟེ། ཁོང་མེ་
མཚན་མི་མང་གིས་མང་གཙོའི་ལས་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་སྲིད་བཙུན་ཐོག་མའི་ཚགས་ཡོད། ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་ལ་སྲིད་བཙུན་གྱི་ལྷན་པོ་ལ་འདུ་མཉམས་ཀྱི་གཞུང་གཉེས། ཞེས་པའི་སྲིད་བཙུན་ལ་རྒྱ་བསྐོར་གནང་
གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་དང་། མེ་མཚན་གཉིས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ངོ་མོ་འདུ་མཉམས་ཐོག་ནས་མཉམས་ལས་གནང་དགོས་སྐོར་
གསུང་མཁན་ཞིག་ཡིན། མེ་མཚན་གྱི་སྲིད་བཙུན་ལས་གནས་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་འདུ་མཉམས་ཐོག་མཚན་མིང་གི་སྲིད་བཙུན་
ལས་རྒྱ་ཆེ་གནང་ཡོད།

སྤྱག་བར་དུ་ལྷན་པོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་ལོ་ལྔ་ ༣ པའི་ནང་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དུ་འབྲིང་གྱི་ལོར་འགོང་ས་འཇུགས་
མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་མེ་མཚན་ཚེས་ཐོག་མར་ཚེབས་བསྐྱར་སྐབས་མེ་མཚན་གྱི་སྲིད་བཙུན་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཉིང་དུའི་མཚོག་
གིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་ལ་འཛམ་གྱིང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་དུ་འབྲིང་ལས་ལྷག་པའི་སྟེ་ལེན་ཞུས་པའི་ཐོག་ནས་
མཛམ་འབྲུད་གནང་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དེར་ཁོང་གིས་འགོང་ས་དུ་ལའི་རྒྱ་ས་མཚོག་ནི་དུས་རབས་འདིར་འཛམ་གྱིང་འོན་
དུ་ཞི་བདེ་དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་གྱི་དུ་འབྲིང་ཚེན་པོ་ཞིག་མེད་ཅེས་གྲུས་བཀུར་བཟུགས་བཅོང་དང་། དེ་བཞིན་མགོན་
པོ་གང་གི་མཛམ་འབྲིང་ལ་ཁོང་གིས་རྣམས་བཀུར་ཏུ་དོ་སྣང་ཚེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད་པ། ལྷག་བར་དུ་བོད་ཀྱི་དཀའ་ཚོགས་ཐག་
གཙོད་ཡོང་ཐབས་སུ་འདོན་གནང་མཛམ་པའི་ཞི་བདེ་དོན་ཚན་ལྟ་དང་། དེ་རྗེས་སི་ཏུ་སི་སྤྱག་གི་རྩོམ་འཆར་བཅས་དེ་
དག་གི་དགོངས་པ་བཞེས་སྤངས་དེ་ཏང་ཅང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཚེན་ཞིག་ཏུ་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་དང་། དེའི་དགོངས་དོན་ཁག་ཁོང་
གིས་མི་མང་གི་ཚོགས་འདུ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་དེ་འདུའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་མེད་
སྐོར་ཡང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་སྐོར་གསུངས་གནང་བ་དེས་ཁོང་ནི་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དུ་འབྲིང་གྱི་ལོར་འགོང་ས་
འཇུགས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ལ་དང་གྲུས་ཚེན་པོ་ཞུ་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་མིའི་འཐབ་ཚིང་ཐོག་རྒྱ་བསྐོར་གནང་མཁན་

ཞིག་ཡིན་པ་མཚོན། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཐེ་མཚན་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་གནས་བཞག་པའི་རྗེས་སུ་འང་། །གོང་ས་མཚོན་དང་
 ལྷན་ཐེངས་ཁག་གིས་མཇུག་འབྲུད་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལོག་ཐེ་མཚན་རྒྱལ་ས་ཐའི་ལེ་རུ་བོད་མིའི་སྤྱི་ག
 འབྲུགས་ནས་ཐེ་མཚན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་ཁང་བཙུགས་ཀྱིས་བ་བྱང་ཡོད།

མདོ་དོན། ཁོང་གིས་ཐེ་མཚན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་འབེལ་རྒྱས་དང་། མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་ཐོག་གོམ་
 ལྷབས་སྐོར་རྒྱུ་མཚན་རྗེས་ཚེན་པོ་བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་ ༡༩༩༩ ལོའི་ཐེ་མཚན་སྲིད་འཛིན་གནང་པའི་
 བསྐྱེད་ལས་སུ་གྱུར་བའི་དབུ་འཛིན་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་ནས་ཐེ་མཚན་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་རྒྱུའི་གནད་དོན་
 ཐོག་གཞི་ལེན་དང་། ཐེ་མཚན་དེ་མང་གཙོ་དང་རང་དབང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཚེ་སར་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གཙོ་
 རྒྱུའི་ལུགས་འབྲུན་བཅངས་པ་དེས། ཁོང་གི་གྲུ་བུལ་རྒྱ་ལུ་རྒྱལ་ཚེན་གྱི་མི་སྲུ་ཞིག་ཡིན་པ་མཚོན་པ་མ་ཟད། ཁོང་
 གི་། །གོང་ས་མཚོན་གི་མཇུག་འབྲུགས་ཕིག་དང་། བོད་དོན་ཐད་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ལུགས་ཚེ་གནང་མཁན་ཞིག་གྱུར་ཡིན་པ་བཅས།

གྲུ་ཚུགས་ཚུགས་ཚུགས་

སྤྱི་གཞིགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་མཚན་རྗེས་རྒྱལ་ས་ལ་གྲུ་བུལ་ཚེ་བསྐྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ལས་བཞིན་ལྷ་རྒྱ་དང་། ཁོང་
 ཉིད་སྤྱི་ཚེ་ས་ཐིན་པ་འདི་ས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་ལའང་གྲོང་གུང་གོད་ཆག་བྱང་བར་བརྟེན་ལུ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་
 བཅས་རྒྱལ་ས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུ་ཉེ་ལུགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་
 དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ལུགས་འབྲུན་བཅང་པོ་རྒྱལ་ས་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་ཅིང་། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྐྱོད་པའི་
 སྲོན་ལས་ལུགས་ཐོག་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་གྲོས་ཚུགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚུགས་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ ལའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ ལའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོས་ཀྱིས་
 གཞན་འབེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཁོང་དང་། བོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབུ་བཞེད་རྒྱུ་ཚོར་༧པོར་ས་༧ལྷུབས་སའོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་གཉིས་མཇུག་
 འབྲུད་མེད་ས་འགའ་གནང་ཚོར་ཡོད་པ་དང་། རྒྱག་པར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱིན་པའི་ལྷན་གནང་སྐབས་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་རོ་
 ཚོལ་བྱེད་མིན་ལ་ས་ལོལ་པའི་རྒྱ་ལོ་ ༡༠༡༦ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་བཞིན་པོ་ལྷང་གི་རིག་གཞུང་བརྟེན་ནས་
 ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ནོ་བལ་ཞི་བདེའི་གཞེང་ས་རྟགས་པལེས་ཚོར་ས་ཁབ་རྣམས་ཅན་གྱི་དབུ་བཞེད་ནས་ས་དང་།
 རིག་གནས་འདྲ་མིན་ཐོག་གི་དབུ་བཞེད་བཅས་འདྲ་བའོལ་ས་གནང་སྟེ་རྒྱ་ལ་རྒྱའི་ཁྱིམ་པའི་རྣམས་གནང་སྐབས་དབུ་
 འབྲེད་མཇུག་རྒྱོར་རྒྱུ་ཚོར་༧པོར་ས་༧ལྷུབས་སའོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱིན་པའི་ལྷན་གནང་སྐབས་ལྷུགས་
 ཁྱིམ་མཇུག་མོལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱི་མཚན།

སྤྱ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མད་བྱང་མཇུག་རྗེས་ནས་ས་ལུས་སའུར་ཆེ་བའོད་ཁྱིམ་བཟུགས་བཞོད་ལྷ་རྒྱ་དང་།
 ཁོར་ཉིད་སྤྱ་ཆེ་ལ་ཐེན་པ་འདིས་མོད་དོན་འཇུག་ཚོར་ལའང་ཚོར་གྲུང་མོད་ཆུག་བྱང་བར་བརྟེན་གྱལ་བཞུགས་ནང་མི་རྣོས་
 བཅས་ནས་ས་པ་མོད་མི་མང་རྒྱུ་འབྱུང་རྣམས་ཚོགས་ནས་གཞིས་ཁྱིམ་མོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ལུས་ཏེ་འབྱུགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་དང་།
 དམ་པ་ཁོར་གི་འབྱུགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འབྱུག་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཞོད་པའི་
 མོན་ལས་འབྱུགས་འག་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་ལོས་ཤོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་རྒྱུ་འབྱུང་རྣམས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་གྱི་ལོ་ ༡༠༡༡
 ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

བོད་གསལ་ཕྱོས་ཚོད་ཡིད་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་བོད་མི་མང་རྒྱུ་འབྱུང་རྣམས་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཚོགས་པུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་རྒྱུ་ལོས་ཁྱིམ་
 གཏན་འཁེབས་གནང་། རྒྱ་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

གཞུང་འབྲེལ་སྐྱབས་གྲུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་རྒྱུས་ཚོད།

རྫོན་སྒྲེང་།

༡༩༩༡ ལྷ་གར་གྱི་ལྷོ་ཚོགས་ལས་འགྲུལ་བ་དང་། ཉར་ཡན་མངའ་སྡེའི་རྫོན་ཚེན་རྒྱུད་ལ། མཚུ་སྐ་སྐ་ར་ཚོགས་པའི་དབུ་འཛིན་ སོ་ཨ་མི་ཨགྲཱ་ནི་ཚེ་ལི་ (Swami Agnivesh) མཚོག་ལྷ་གར་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Institute of Liver and Biliary Sciences) ཞེས་པའི་སྐོན་ཁང་དུ་མཚོན་ནད་ཀྱི་རྟེན་བས་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ རྟེན་སྐྱ་ཚེའི་འཕེན་ པའི་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤྱི་བཞུགས་རྒྱལ་མོན་འདུག།

ཁོང་གི་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ རྟེན་ལྷ་གར་རྫོོ་ཕྱོགས་ཨན་རྒྱུར་པར་རྟེ་ལི་ (Andhra Pradesh) མངའ་ སྡེའི་མི་རི་ག་གྲུ་ལས་ (Srikakulam) རྫོང་ཁྱེར་དུ་སྐྱ་འཁྲུངས་ལིང་། ཡོན་བཞི་ལ་སོན་སྐབས་ཡབ་འདས་རྫོངས་སྐྱ་གྲུར་བར་ པརྟེན། ལྷ་གར་ཡིན་གཞུང་སག་དི་ (Sakti) མངའ་སྡེའམ་ད་ལྷའི་ཆ་ཉི་མི་རྩུར་ (Chhattisgarh) མངའ་སྡེའི་ནང་བཞུགས་ ཡུམ་གྱི་ཨ་མ་ཁོང་གི་རྫོོ་ལགས་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོར་ལོག་རྫོང་ལས་དང་ཁྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབས་བ་མཐར་སོན་གནང་རྗེས། ཀལ་ག་ཏར་རྟེན་ གཞི་བྱས་པའི་སེན་ཉི་ཇ་མིར་ (St Xavier's College) མཐོ་སྦྱོར་དུ་དགོ་ཀན་གྱི་བྱུག་ལས་གནང་བ་མ་ཟད། ལྷ་གར་གཞུང་གི་ ཁྱིམས་དཔོན་ཚེ་བ་སྐྱ་ཞབས་སམ་ཡ་ས་ཚེ་སྐ་མར་ཇི་ (Sabyasachi Mukherji) མཚོག་གི་ལོག་ཁྱིམས་ཀྱི་བྱུག་ལས་འཁྲུག་ ཅམ་གནང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་ཉར་ཡན་མངའ་སྡེའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྟེན་རྒྱའི་མཚུ་ས་མཇ་ (Arya Samaj) ཞེས་ པར་ཚོགས་ཞུགས་ཀྱིས་ལོ་གཉིས་རྗེས་ལ་རྟེན་རྒྱའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡོམ་བ་བཞེས། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོར་མཚུ་སྐ་སྐ་ར་ཡི་ལྷ་གྲུབ་ གཞི་ལ་མཐག་ཉེ་མཚུ་ས་རྩ་ (Arya Sabha) ཞེས་པའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ ཉར་ཡན་མངའ་སྡེའི་རྫོོས་ཚོགས་འབུས་མིར་འདེམས་སོན་བྱུང་བ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ནས་ ༡༩༩༡ པར་མངའ་སྡེའི་ཤེས་ཡོན་ རྫོན་ཚེན་ (Cabinet Minister for Education) གནང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་སོ་ཨ་མི་ཨགྲཱ་ནི་ཚེ་ལི་མཚོག་གིས་ཆེ་གཡོག་ དལ་རྩོལ་བ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཚེད་ཆེ་གཡོག་དལ་རྩོལ་བཅེངས་ཕྱོག་འཐབ་ཕྱོགས་ (Bonded Labour Liberation Front) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ། ལྷ་གར་གྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལི་ལུལ་དུ་ཆེ་གཡོག་དལ་རྩོལ་ཡོ་རྫོལ་ ཀྱི་ལས་འགུལ་རིས་པར་སྤེལ་བ་བརྒྱུད། ལུ་གུ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་གར་གྱི་མི་མང་ལོ་ཆེ་གཡོག་ལས་ཐར་རྒྱབ་པ་བྱུང་།

བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༧༩ པར་ཁོང་གིས་འཇམ་སྤྱིང་མཚུ་ས་མཇ་སྐྱུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གནང་བ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ལྷ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་བདུན་པུག་གཉིས་རིང་བྱུང་མེད་མངའ་དབུང་ཡོ་རྫོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་ མཉམ་ཞུགས་གནང་། གཞན་ཡང་རི་ནི་མར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐར་སྐྱུན་ ཚོགས་སྐྱུལ་སྤྱིའི་ཆེ་གཡོག་ལས་དོན་ཚན་པའི་མདུན་དུ་ཉན་ཞིབ་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བྱུང་མེད་ཆེ་གཡོག་དང་། རྫོོས་རྒྱུན་ ལས་ལུགས་དང་འབྲེལ་ནས་བྱུང་མེད་ལ་མནར་གཅོད་ལོག་པར་ལོ་རྫོལ་གྱི་ལས་འགུལ་རིས་པར་སྤེལ་བར་བརྟེན། ལྷ་གར་གྱི་ ཡུལ་གོས་ས་སྐྱ་ཡོད་པའི་འདས་རྫོངས་སྐྱ་སོང་པའི་རྫོོགའི་བྱུང་ལོ་དང་མཉམ་དུ་ཡུགས་སོ་སེར་བསྐྱེགས་གཏོང་བ་བཀག་སྡོམ་གྱི་ ཁྱིམས་ཀ། (The Commission of Sati (prevention) Act of 1987) ལྷ་གར་རྫོོས་ཚོགས་ནས་གཏན་འཕེབས་གནང་ རྒྱུར་པན་ཐོགས་རེས་ཅན་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གི་རྒྱུན་དུ་ནས་ཚོས་ལུགས་ནང་ལུལ་ས་ལུན་སྤྱིལ་དང་འབྲེལ་སོལ་གནང་དགོས་གསུང་ མཁན་གྱི་མི་སྤྲ་ཞིག་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་ལྷ་གར་གྱི་ཚོགས་ལས་འགྲུལ་བ་སྐྱ་ཞབས་ཨན་ཏ་ཇ་ཇེ་ (Anna Hazari)

མཚོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་ཕྱོག་ཐ་རུལ་སྤངས་ལ་ངོ་ཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སློབ་སྦྱབས་ཀྱང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

ཁོང་གིས་ཚོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་དབར་མ་ཐུན་ལ་མ་བོང་མཐོང་གཏོང་རྒྱ་རྟོན་ཕན་ཕུན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ར་ཇི་བ་གན་རྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་མ་ཐུན་འབྲེལ་གཞིར་ས་རྟགས་ (Rajiv Gandhi National Sadbhavana Award) དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཕྱི་ཚོགས་ནང་ཚོ་གཡོག་ལེ་ཚོལ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐོག་དོན་ཕན་ཕུན་པའི་ཕྱག་ལས་གནང་བར་བརྟེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་དྲང་བདེན་འཚོ་ཐབས་ (Right Livelihood Award) གཞིར་ས་རྟགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཨེ་མ་ཨེ་ཐོ་མ་མ་རྒྱལ་ཡོངས་ཐོབ་ཐང་ (M. A. Thomas National Rights Award) གཞིར་ས་རྟགས་བཅས་འབྲུལ་བཞེས་གནང་། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཉིན་དུའི་ཚོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱག་དཔེ་མེ་ཁིག་ཕྱི་ཚོགས་འིང་ལུགས་ (Vaidik Samaajvad-Vedic Socialism) དང་། ཚོས་ལུགས་གསར་བཞེ་དང་། མར་ཁེ་མེ་འིང་ལུགས། (Religion Revolution and Marxism) དུས་རབས་གསར་པའི་ཉིན་དུའི་ཚོས་ལུགས། (Hinduism in the New Age) མོགས་བརྒྱམས་གནང་ཡོད།

ཁོང་ནི་བོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབྱ་མིང་ཕྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དང་གུས་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ཐོག་ལུན་འིང་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་རྒྱལ་སྤྱི་མིར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨོ་ལོ་མ་མིག་ཅེད་འགན་རྒྱ་ནག་ནང་ཅེད་རྒྱ་རྟོན་གྱི་ལས་འགུལ་སློབ་སྦྱབས་མཉམ་ཞུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོ་ ༩༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་ལྷི་ལི་རན་ཏར་མན་ཏར་ (Jantarmantar) ས་གནས་སུ་བོད་དོན་བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་གྱི་ལས་འགུལ་སློབ་སྦྱབས་མཉམ་ཞུགས་གྱིས་རྒྱ་གར་བ་ཚོས་བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱ་རྒྱ་དེ་བོད་མི་ཙམ་གྱི་ཁེ་སན་མིན་པར་རྒྱ་གར་རང་ཉིད་ལ་འང་མན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་སྐོར་མོགས་གསུངས་གནང་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་ལྷི་ལི་རན་ཏར་མན་ཏར་ལ་བོད་དོན་ཅེད་དུས་ཚོད་ལེས་མེད་གྱི་ཐས་བཅད་ངོ་ཚོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སློབ་སྦྱབས་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ལ་གདུང་མེས་ས་མཉམ་སྦྱོད་ཅེད་ཁོང་ཕྱག་འགྲུད་དུ་ལེབས་པ་མོགས་རྒྱལ་སྤྱི་མིར་སློབ་པའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་མང་ཆེ་བའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་བོད་མི་མང་ཕྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐུལ་ལས་འགུལ་སྐྱོབ་ཚོགས་རྒྱུང་ལ་འང་མཇུག་འགྲུད་ཀྱང་གནང་ཡོད།

མདོར་ན་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་ཕྱི་ཚོགས་ནང་ཚོ་གཡོག་མེད་པ་བཟོ་རྒྱ་མོགས་གྱི་ལས་འགུལ་འིས་པ་སློབ་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ཕྱོགས་སུ་སླེ་འབྲིད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་ནང་ལེགས་སྦྱོས་ཆེན་པོ་ཕྱལ་གནང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་འཕེབས་ཚུངས་ཀྱི་ཐོག་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་བཅས།

གྲོས་ཚུལ།

སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མུང་གུང་མཛད་ཇེས་རྣམས་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བཟོད་ཀྱིས་བཤུགས་བཟོད་ལྷ་རྒྱ་དང་། ཁོང་ཉིད་སྐྱོ་ཚོ་ས་ཐེན་པ་འདིས་བོད་དོན་འཐབ་ཚུངས་ལ་འང་གྲོང་གུད་གོད་ཆག་གུང་བར་བརྟེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་བཅས་རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་ཕྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་རྣམ་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་ཕྱགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཕྱགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འབྲུབ་ཅིང་། ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཟོད་པའི་སྐོར་ལས་ལུགས་འགུལ་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཕྱི་སོས་སྐོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་ཕྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༩༥ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚུལ་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༩༩ པའི་བོད་མི་མང་ཕྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༩༩ པའི་ཐོག་ཕྱི་སོས་ཀྱི་སྐོས་ཀྱིས་གསུང་འཕེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོ་ ༩ ཚེས་ ༩༥ ལ།

Dairying (Independent Charge) དང་། ༡༩༩༧ དང་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་བཟའ་ཚེའི་སློབ་ཚན་ (Union Minister of State, Food and Consumer Affairs (Independent Charge) གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ནས་ ༡༩༩༩ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གྲོང་མེ་ཡར་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ཚན་ (Union Minister of Rural Development) གྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོང་མེ་ཡར་ཁུལ་གྲོང་མི་མང་རྒྱལ་ལ་ལས་ཀ་སྲོད་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ (National Rural Employment Guarantee Act) འཆར་འགོད་དང་། རིས་ལས་གྲོས་ཚོགས་ནང་བསྐྱབས་ཏེ་གྲོས་ཚོགས་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་རྗེས་ལག་བསྟར་འབྲུས་ཚང་གནང་ཡོང་།

ལྷག་པར་དུ་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མི་གནང་པའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་ཤོད་གྱི་གནད་དོན་གྲོང་སློང་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ནས་ ༡༩ བར་རྒྱ་ཏར་མངའ་སྡེའི་ནང་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་གནང་བའི་ཤོད་དོན་རྒྱལ་སློང་ཚོགས་ཚེན་མེངས་གཉིས་པའི་ཐོག་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་གཙོ་བོར་ཆེད་ལེགས་གནང་ཡོང་། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱལ་མ་གླིང་གི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མིའི་ཤོད་དོན་རྒྱལ་སློང་ཚོགས་ཚེན་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གྲོང་མེ་ཡར་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ཚན་གནང་སྐབས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༥ བའི་ནང་ཤོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱང་དང་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་འགྲན་ཐོག་གས་ཤོད་དོན་ཐོག་ག་དུས་ཡིན་ནའང་ཐུགས་ཁུར་རྒྱལ་སློང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ཤོད་དོན་ཁོང་གིས་སྐྱུ་ཚེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྒྱ་གར་མི་མང་གི་བདེ་སྐྱུ་ཆེད་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་། ཆབ་སྲིད་ནང་ལོ་རྒྱུ་ ༩༠ ལྷག་པར་རྒྱ་གར་དབུས་དང་མངའ་སྡེའི་སློབ་ཚན། རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་ཐོག་མའི་འབྲུས་མི། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འབྲུས་མི་སོགས་གནང་སྟེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་སྐྱུ་གས་ལས་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུ་མག་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤོད་དོན་ཐོག་ལའང་ཤོད་དོན་རྒྱལ་སློང་བ་སྐྱུ་ཚོགས་རམ་མཚོ་ཏུ་ལོ་རྒྱུ་ (Shri. Dr. Ram Manohar Lohia) མཚོག་དང་། སྐྱུ་ཚོགས་རྒྱ་གར་ལྷ་མོ་ཀུ་ཀུ་ར་ཡན་ (Shri. Jai Prakash Narayan) མཚོག་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི་དཔོངས་པ་ལྷ་མོ་ཀུ་ཀུ་ར་ཡན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་སློང་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

གྲོས་ཚོད།

སྐྱུ་གསལ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་བྱུང་མངའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཀྱིས་བསྐྱུ་གས་བཅོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཁོང་ཉིད་སྐྱུ་ཚེ་མ་ཚེན་བ་འདིས་ཤོད་དོན་འཁེབས་ཚོད་ལའང་གྲོང་གུང་གོང་ཆག་བྱུང་བར་བཞེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་བཅས་རྒྱལ་ལ་ཤོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཤོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་གསོ་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཐུགས་འདུན་བཟང་པོ་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་། ཚོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཅོད་པའི་སློབ་ལས་ཐུགས་ཚུགས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

ཁོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་ཤོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་སྐྱུ་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་གྱི་མོས་ཀྱིས་ཐུགས་འདུན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

གཞུང་འབྲེས་མྱུང་ན་གུས་འདུད་ཀྱི་རྗེས་རྒྱན་གྲོས་ཚུགས་ཚང་།

ཐོན་སྐྱེད་

༡༩༧༡ ཁོང་དོན་རྒྱ་བ་སྤོར་བ་ཚན་གསུམ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཁུམ་མི་རླུང་ལ། སེམ་ལྷན་མི་སྣ་གྲགས་ཚན།
དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་མི་མེད་གཞེངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་གཉིས་བ་བརྒྱ་མི་སྣ་ཤུག་ (Padma Vibhushan) བཞེས་སྤོར་
མཁན་ལུས་སྤྱི་ལོ་ལ་མ་ཉི་མེ་ཡ་ཡན་ (Kapila Vatsyayan) མཚོག་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་དགུང་གཤངས་ (༡༩
ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྤྱི་ཚེད་འབེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤྲིའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག

ཁོང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལྷ་ ༡༥ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷོ་ལིར་ཡབ་རམ་ལལ་ (Ram Lal) དང་།
ལུས་སཏ་ཡ་མ་ཉི་མ་ལི་གི་ (Satyawati Malik) གཉིས་ཀྱི་སྲས་མོར་སྤྱི་བཟུངས། བར་སོན་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྷོ་ལི་
གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Delhi University) ནས་ཡིན་ཡིག་ཐོག་གཙུག་ལག་རབ་འབྲམས་བ་དང་། ཨ་རིར་
ཡོད་པའི་མི་ལི་གན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (University of Michigan) ནས་ཕེས་ཡོན་ཐོག་གཙུག་ལག་
རབ་འབྲམས་པའི་བསྐྱབ་བ་མཐར་སོན་རྗེས། མ་ན་ར་མི་ཉིན་དུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ (Banaras Hindu
University) ནས་འབྲམས་རམས་པའི་བྱག་འབྲེར་བཞེས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༧ ལོར་ལྷོ་ལིར་ཡོད་པའི་ཡིན་དི་རྩ་གན་ཉི་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚུལ་བསྐྱོ་གནས་ཁང་ (Indira
Gandhi National Centre for the Arts) ཏུ་དགོ་ཅའི་ས་དཔུལ་དོད་ས་བ་དང་བྱུང་ཆེ། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩
ནས་ ༡༩༥༠ བར་དེས་སྤོན་ལ། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཚོགས་གཙོ་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་གནང་ཡོད།
རིས་བས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕེས་ཡོན་སྤྱན་ཁང་གི་རླུང་ཆེར་བསྐོ་བཞག་གནང་ཡོད་ལ། ལྷོ་ལིར་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
སྤྲིའི་བསྐྱོ་གནས་ཁང་ (India International Centre) གི་ཨེ་ཡི་ཡའི་ལས་འཆར་ (Asia Project) ཀྱི་ཚོགས་
གཙོའི་ཐུགས་འགན་ཡང་བཞེས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་མིར་བདམས་སོན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦
ལྷ་ ༣ བར་དགོངས་ཞུ་གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཚོགས་མིར་བདམས་སོན་བྱུང་། དེ་
བཞིན་ཁོང་གི་རྒྱ་གར་སོལ་རྒྱན་གྱི་ཞབས་སོད་དང་། ལྷོ་ལིར་ལ། ལྷོ་ལིར་གྱི་ལོ་རྒྱུས། བརྗོ་བོད་སོགས་ཀྱི་ཐོག་མཁུ་ས་
ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱ་གར་གྱི་སོལ་རྒྱན་ཞབས་སོད་ལྷོ་ལིར་སོག་བྱག་དེབ་མང་དག་ཅིག་བཅམས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་
ལ་ལྷོ་ལིར་རིས་བས་བསྐྱབ་བ་བརྗོད་ཀྱི་རྗེས་གར་ཞབས་སོད་སོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལིར་གྱི་ཆེ་བརྗོད་གཞེངས་ཆེས་སྤྱན་གྲགས་ཚན་
ཡང་མང་པོ་ལུལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་མི་མེད་གཞེངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་གཉིས་བ་བརྒྱ་མི་སྣ་
ཤུག་ (Padma Vibhushan) གཞེངས་རྟགས་ཀྱང་ལུལ་ཡོད།

ཁོང་ནི་ཐོད་མིའི་སློན་མེད་པའི་དབུ་འཇུག་གྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཕྱགས་ཉེ་པོ་
 ཡོད་པ། ཐོད་མིའི་ཆ་དོན་ཐོག་དུས་རྟལ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཕྱགས་ཆེ་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༧ ནང་
 ལྷ་ཅང་དབུས་ཐོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་གཙུག་ལག་སྐོབ་གཉེར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་
 བཏོན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཐོ་སྐོབ་ཀྱི་མ་ཐུན་རྒྱན་དང་། ཤེས་ཡོན་ལམ་ལྷགས། འཛིན་སྐྱོར་སྐོམ་གཞི་བཅས་ཀྱི་ཡར་
 རྒྱས་ཐོག་ལའང་སྤྲོ་མ་ཐུན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཕྱགས་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱོད་ཚོད།

སྐྱ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་བྱང་མཛད་རྗེས་རྣམས་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བརྟེན་ཀྱིས་བཟུགས་བཟོད་ལྷ་རྒྱ་དང་། ཁོང་
 ཉིད་སྐྱ་ཆེ་མ་ཐེན་པ་འདིས་ཐོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ལའང་གྱོད་གུད་གོད་ཆག་བྱུང་བར་བརྟེན་ཕྱལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་
 བཅས་རྣམས་ལ་ཐོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་གྱེས་ཐོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ལུས་ཉེ་ཕྱགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་
 དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཕྱགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཟོད་
 པའི་སྐོན་ལམ་ཕྱགས་ཐུག་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་གྲོས་ཚོད་དུ། ཐོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

གོང་གསལ་ལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་ཐོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོས་
 ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ པ།

གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་ཚོམ་གྲུས་འཕུད་གྱི་རྗེས་ཚན་གྲོས་ཚིག་

ཐོན་སྐྱེད།

༡༩༡། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཚོན་ཚེན་རུང་བ་སྐུ་ཞབས་ཇ་སི་མཚན་སིན་ (Shri Jaswant Singh) མཚོག་རྒྱ་གར་གི་རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Army Hospital Research and Referral) སྤྱི་ཚོམ་ཁང་དུ་དབུ་གཏངས་ ༤༩ རོག་གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ རྒྱ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་བ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྤྱི་གནས་རྒྱལ་ཐོན་འཕུག་

ཁོང་གི་གྱི་ལོ་ ༡༩༣༤ རྒྱ་ ༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་ཡབ་ཀ་ཀུར་སར་དར་སིར་ (Thakur Sardar Singh Rathore) ལགས་དང་ལུས་ཀུན་མར་མ་ཡེ་མ་ (Kunwar Baisa) ལགས་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་རྒྱ་གར་ར་རེ་སི་མན་ (Rajasthan) མངའ་སྡེའི་རྫོང་གསེབ་ (Jasol) ཞེས་པར་སྐུ་འཁུངས་པ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་བོད་སྡེ་གནས་ཁང་ (National Defence Academy) རྣམ་བསྐྱབ་བ་མཐར་མོན་རྗེས་རྒྱ་གར་དམག་མིའི་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་གནང་སྟེ་དམག་དམོན་གྱི་ཐུགས་འགན་ལུན་རིང་བཞེས་པ་དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༦༥ ལོའི་རྒྱ་གར་དང་བ་གི་སི་མན་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་སུ་འཐབ་འཁུག་བྱུང་སྐབས་དམག་འཛུགས་སུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཅུམ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་ (Rashtriya Swayamsevak Sangh) ཚོགས་མི་གནང་ཡོད་ལ་རྒྱ་གར་རྗེ་རེ་སི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ (Bharatiya Janata Party) རོག་མར་གསར་འཛུགས་གནང་མཁན་གྲས་ཀྱི་སི་སྐུ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཇུས་མིར་རོག་མར་བདམས་ཐོན་བྱུང་རྗེས་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ དང་། གྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ | ༡༩༤༩ | ༡༩༥༠ ལ་བཅས་སུ་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཇུས་མིར་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་ལྟར་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ དང་། ༡༩༤༡ | ༡༩༤༦ | ༡༩༥༠ ལ་བཅས་སུ་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཇུས་མིར་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་ལྟར་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཁོང་གི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཇུས་མི་ལས་ལུན་རིང་ཤོས་གནང་མཁན་གྱི་གྲས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། གཞན་ཡང་ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་ཕྱི་སྲིད་ལྟན་ཁང་དང་། སྤྱི་བོད་སྡེ་ཁང་། དཔལ་འབྱོར་སྡེ་ཁང་བཅས་གལ་ཚེའི་སྡེ་ཁང་ཁག་གི་ཚོན་ཚེན་གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་འཚར་བཀོད་སྡེ་ཚོགས་ (Planning Commission of India) ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་ཡང་གནང་ཡོད།

ཁོང་གི་ལོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ལོག་སློབ་གཉེན་ལོད་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོམ་གནང་མཁན་རྫིང་ཤོས་གྲས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ལོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོམ་ཐོན་སྐྱེད་གྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ན་ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྷི་ཡིར་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོམ་ཁང་གི་ལོད་ལོད་མིའི་གཞུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ལས་འགུལ་ཚེན་མོའི་སྐབས་ཁོང་ཉིད་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་རྒྱ་གར་བྱུང་ཤར་དོར་

ལྷིང་གི་ཕྱོད་ཚོགས་འཇུག་མི་གནང་སྐབས། རྫོང་ལྷིང་ཁུལ་གནས་སྡོད་པོད་མི་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་གང་ཐུབ་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད། རྫོང་ལྷིང་འཇུག་དབྱེངས་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གཅེས་འཛིན་ཁང་ལའང་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གནང་
ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱོད་ཚོགས་ཚོད་

སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ལྷན་མཛད་ཇེས་རྣམས་ལ་གྲུས་བཀུར་ཆེ་བསྟོན་གྱིས་བཞུགས་བཞོན་ལྷན་ལྷན་དང་།
ཁོང་ཉིད་སྐུ་ཆེ་མ་ཐེན་པ་འདིས་པོད་དོན་འཇགས་ཚོད་ལའང་ཕྱོད་གྲུང་གོད་ཆག་སྤང་བར་བརྟེན་ཤུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་
བཅས་རྣམས་ལ་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་བ་ལྷན་ཏེ་ཐུགས་གསོ་ལྷན་
དང་། དམ་པ་ཁོང་གི་ཐུགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཇུག་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་
བསྟོན་བའི་སྟོན་ལམ་ཤུགས་ཅན་ལྷན་ལྷན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ལོས་ཕྱོད་ཚོད་དུ། པོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་གྱིས་
ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་ཕྱོད་ཚོད་པདྱི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོད་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ བའི་ལོ་སྤྱི་ལོས་གྱིས་
གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ནས་ ༡༠༠༩ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གཉེར་ཁའི་རྫོན་ཆེན། (Minister of Mines) དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ནས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་རྩིས་དང་ལུད་ཀྱི་རྫོན་ཆེན། (Minister of Chemical and
 Fertilizers) ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ནས་ ༡༠༢༠ བར་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གི་བཟའ་བཙའི་རྫོན་ཆེན་ (Minister of
 Consumer Affairs, Food, and Public Distribution) མོགས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ལ་ཞབས་ཕྱི་དུར་
 ཐག་ཞུས་གནང་ཡོད།

ཁོང་གི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་ཆེན་མིང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབུ་པུང་གི་རྒྱ་ནོར་ལ་གོང་
 མ་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་དང་གུས་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལ། བོད་དོན་མོག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་
 རྒྱ་བ་རྫོང་གནང་མཁན་ཞིག་དང་། བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁག་ནང་ལའང་རྒྱགས་ཁུར་ཆེན་པོས་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་
 ཞིག་གུང་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་མིང་པ་གཞུང་གི་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་ཁྲིད་པའི་བོད་མིའི་གདུང་མེས་ས་
 མཉམ་སྲུང་ལས་འགུལ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སུ་འཛུགས་ཞུགས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལུགས་སྤྱོད་ཆོད་ཆོགས་རྒྱང་ལག་ལའང་
 མེད་ས་ཁ་གས་མཐའ་འཇུག་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡོངས་མོག་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་གནང་
 གི་ཡོད་ལྟར་སྤྱབས་རྒྱ་གར་གི་མི་མེད་གཞེང་ས་རྟགས་མཚོ་མོས་རིམ་པ་གསུམ་པ་ (Padma Bhushan) ཞེས་པའང་བཞེས་
 རྫོང་ཡོད་པའི་གནང་ཡོད་མི་སྣ་ཞིག་དང་། རྫོན་ཆེན་པོའི་བོད་དོན་ལ་རྒྱ་བ་རྫོང་གནང་མཁན་མི་སྣ་གལ་ཆེ་ཞིག་གུང་ཡིན་པ་
 བཅས།

ཕྱོགས་ཚོན།

སྤྱི་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་བྱུང་མཚན་རྗེས་ནས་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བཟོད་ཀྱིས་བསྐྱབས་བཟོད་ལྷུ་རྒྱ་དང་།
 ཁོང་ཉིད་སྤྱི་ཆེ་མ་ཐེན་པ་འདིས་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་པའང་ཁྱོད་གུད་གོད་ཆག་བྱུང་བར་བརྟེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་ལྷོས་
 བཅས་རྣམས་ལ་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་རྒྱན་ཆོགས་ནས་གཞིས་ལྗེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་བཞེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཉེ་རྒྱགས་གསོ་ལྷུ་རྒྱ་དང་།
 དམ་པ་ཁོང་གི་རྒྱགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་། ཆེ་བཟས་ཀྱན་རྒྱ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཟོད་པའི་
 རྫོན་ལས་ལུགས་རྒྱག་ལྷུ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ལོས་ལྷོས་རྫོང་དུ། བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་རྒྱན་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་ཕྱོགས་ཚོན་པོད་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་བོད་མི་མང་གྱི་འཕུས་རྒྱན་ཆོགས་ཀྱི་ལོས་ལྷོས་ཆོགས་རུས་ ༡༠ བའི་ལོག་སྤྱི་ལོས་ཀྱིས་
 གནང་བའི་བསམ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཆེས་ ༡༥ ལ།

ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་ཨ་མམ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་ཚོན་ཚེན་དུས་ལུན་རིང་ཤོས་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་
 མིའི་ཅུ་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ལྷ་ ༧ པའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱུང་ཨ་མམ་ཁུལ་དུ་བོད་དོན་ལྷ་སྐུལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྡེལ་སྐབས་ཁོང་དང་མཇུག་མོལ་གནང་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་ཡོད། ཁོང་འདས་ཕྱོང་ཅིན་ཇེས་སུ་འཇར་རྒྱ་གར་གི་མི་མེར་གཞེངས་ཉུགས་མཐོ་ཤོས་རིམ་པ་གསུམ་པ་
 (Padma Bhushan) འབྲུལ་གནང་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱི་མ་ཚོད།

སྤྱི་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མད་བྱུང་མཛད་ཇེས་ནམས་ལ་གུས་བཀུར་ཆེ་བལྟོད་གིས་བལྟགས་བཞོད་ལྷ་རྒྱ་དང་།
 ཁོང་ཉིད་སྤྱི་ཆེ་མ་ཅིན་པ་འདིས་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་ལའང་ཕྱོང་གུང་ཡོད་ཆག་བྱུང་བར་བརྟེན་ཕྱལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་
 བཅས་ནམས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ལུས་ཏེ་ཉུགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་དང་།
 དམ་པ་ཁོང་གི་ཉུགས་འདུན་བཟང་པོ་ནམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བཞོད་པའི་
 སྟོན་ལས་ཉུགས་ཟུག་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོས་ཕྱོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་གིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་ཕྱི་མ་ཚོད་ཡོད་བཞིན་སྐབས་ ༡༤ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་སྤྱི་ཐོས་གིས་
 གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

བོད་ནང་གི་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་སྐད་སྒྲིག་གི་ལུགས་ལུགས་ལྟར་སྐད་སྒྲིག་གི་སྐོར་གྱི་གྲོས་ཚུགས་ཚང་།

ཚོན་ཟེང་།

༡༧། བོད་རྒྱལ་གཞུང་གི་བཅའ་བློན་པོ་ཚས་ཀྱི་དམར་གཞུང་གིས་བོད་བཅའ་བཞུང་ལ་བྱས་པར་བོད་ལོ་རྒྱུ་རང་དབང་རང་བཅའ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་བསྟོན་མེད་ཡིན། བོད་ཀྱང་དགའ་པོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ལ་རྒྱ་མཚོ་བཅའ་བཞུང་གིས་བཟང་བོད་ལ་བོད་ལ་ཚོན་ལོངས་ནས་འགོག་ཚུགས་ཤིང་ལུགས་ལུགས་ལྟར་སྐད་སྒྲིག་གིས་མ་བརྟེན་པར་མཐར་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ས་ལོར་བཟུང་། བོད་མིའི་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བཞིན་སྲིད་ལོར་ལ་བོད་ལ་རྒྱ་བས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབྱེས་པའི་བོད་མི་གྲི་སྒྲག་མང་པོ་བཅའ་བློན་ལ་བཟུང་། བཟུང་བའི་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཁབ་དང་དགོན་རྩེ་རྣམས་ལྷག་གཏོང་བ་ལེག་དང་། ཉེས་མེད་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་དམར་གཞུང་གིས་ཚོས་བྱེད་སྲིད་གཞིར་བྱ་བཅའ་བཞུང་གིས་མཚོ་ལྷ་སར་བཟུང་། སྐད་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་ལོར་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔོན་འཇུག། བོད་མིའི་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་མེད་བསྐྱེགས། ཞི་བའི་བཅའ་སྲོལ་གཏོང་བ་དང་རྒྱ་གཏོང་གསར་འཇུགས་ཟེར་བ་སོགས་མིང་འདྲ་མིན་བཟགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་བཞུང་གཉེས་ཀར་གཞོན་ཚོན་ཆེན་པོ་བཟང་ལོང་། ལྷག་པར་དུ་དམངས་གཙོ་བཅའ་སྲུང་ཟེར་བ་དང་ཟེར་བཞུག་གོང་འཇུགས། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ། བོད་མི་རྣམས་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཉེས་མིང་དང་ལྷག་མེད་དཀའ་སྣུམ་མ་བཅོང་བར་རང་སྲོག་གཅོང་དགོས་ལྷག་ནས། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་མི་ཡི་ཁྲིམ་རྒྱུང་དུ་གྱུར་པ་ལོ། རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་ཇེ་མེད་པའི་མཛེགས་འཛིན་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདྲ་པའི་མཛེགས་འབྲས་རེད།

རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་ཁབ་དང་དགོན་རྩེ་རྣམས་ལྷག་གཏོང་བ་ལེག་དང་། ཉེས་མེད་བོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་དམར་གཞུང་གིས་ཚོས་བྱེད་སྲིད་གཞིར་བྱ་བཅའ་བཞུང་གིས་མཚོ་ལྷ་སར་བཟུང་། སྐད་ཆེན་ཀྱི་རྒྱ་ལོར་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་དཔོན་འཇུག། བོད་མིའི་རིག་དངོས་གྲངས་ལས་འདས་པ་མེད་བསྐྱེགས། ཞི་བའི་བཅའ་སྲོལ་གཏོང་བ་དང་རྒྱ་གཏོང་གསར་འཇུགས་ཟེར་བ་སོགས་མིང་འདྲ་མིན་བཟགས་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱུང་བཞུང་གཉེས་ཀར་གཞོན་ཚོན་ཆེན་པོ་བཟང་ལོང་། ལྷག་པར་དུ་དམངས་གཙོ་བཅའ་སྲུང་ཟེར་བ་དང་ཟེར་བཞུག་གོང་འཇུགས། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ། བོད་མི་རྣམས་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཉེས་མིང་དང་ལྷག་མེད་དཀའ་སྣུམ་མ་བཅོང་བར་རང་སྲོག་གཅོང་དགོས་ལྷག་ནས། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོར་མི་ཡི་ཁྲིམ་རྒྱུང་དུ་གྱུར་པ་ལོ། རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་ཇེ་མེད་པའི་མཛེགས་འཛིན་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདྲ་པའི་མཛེགས་འབྲས་རེད།

མི་མེད་སྐྱེལ་བའི་སྲིད་བྱས་ལོག་རྒྱ་རིགས་མང་པོ་བོད་མར་གནས་སྐོས་བྱས་སྲིད་བོད་མི་རྣམས་རང་ས་རང་ལུལ་ནས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚགས་བཞིན་ཡོད་ལ། དབྱེལ་རྒྱུང་མཛེགས་གཏོང་ཟེར་བའི་སྲིད་བྱས་ལོག་ བོད་ཀྱི་སྐོལ་རྒྱུན་ཀྱི་ཁང་པ་དང་། ཚས་གོས། གོས་ས་སྐོལ་ཡོངས་ཚོགས་རྒྱ་བསྐྱར་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདྲ་པ་ལག་བཟུར་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱུང་གསེབ་ཁག་གོང་ཆེར་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱས་ལོག་ ཞིང་འདྲོག་མི་མང་ལ་སྐོལ་རྒྱུན་ཀྱི་འདུ་གཤེན་བསྐྱར་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རོ་བོ་མེད་པ་བཟོ་བར་འབད་བཞིན་པ་དང་། རྒྱུང་ཆེར་དུ་གནས་སྐོས་བྱས་པའི་ཞིང་འདྲོག་མི་མང་གི་འཚོ་བ་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དཀའ་རེལ་ཚད་མེད་འབྲད་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་བོད་བཞུང་ནང་བཟུན་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱར་བའི་སྲིད་བྱས་ལོག་ དགོན་རྩེ་ཁག་གི་བྱ་བཅའ་ལ་ཚད་བཀག་དང་། ཚོས་བྱེད་བྱ་བཅའ་བཞུང་གི་ལང་སྲིད་བཅུང་འཚོལ་ཀྱི་སྲིད་གཞི་ཟེར་བ་གཏན་འཁེབས། རྒྱུན་སྐོལ་ཚོས་ཀྱི་བྱེད་སྐོས་ལ་ལེ་བྱས། རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་ཀྱི་སྐོབ་གསེའེར་བ་སྐྱེལ་ནས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱ་བས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་མཚོན་སྐད་ལུ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཟུན་སྲིད་ལ་ཁ་གཡར་ནས་བོད་མི་རྣམས་ལ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལ་སྐོས་ཚོགས་གཞོགས་ཏེ་བཅོན་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གིས་སྐད་གཉིས་སློབ་གསོ་ཟེར་བའི་མིང་ལྷན་ལྷན་གྱིས་སློབ་ཚུངས་ལ་བརྒྱུང་བོད་སྐད་ཡིག་
 གི་ཚབ་ཏུ་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་སྐད་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། བོད་ལུག་མང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེད་ཁྲིད་བྱེད་པ། སློབ་གསོ་ཡར་རྒྱས་ཟེར་
 བའི་མིང་ལྷན་པོའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡིག་མ་གཏོགས་མི་རིགས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་སློབ་གསོ་བཀག་སྡོམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀོད་ཁྲུག་
 ལག་བརྟུང་བྱེད་བཞིན་བཤམ་བྱེད། མི་རིགས་ས་ཁོངས་དང་སྤོང་བཅའ་ཁྲིམས་བཙོ་བཙོས་ཀྱིས་དོན་ཚན་ ༣༧ རྒྱུ་
 “སློབ་ཚུངས་གི་ལོ་རིམ་མཐོན་པོ་ལས་སློབ་འབྲིང་གི་ནང་དུ་རྒྱ་ཡིག་དང་ཚོས་རིག་གི་སློབ་ཚན་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ཡོངས་ཀྱི་
 མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྐད་ཁྲུག་གདལ་དུ་གཏོང་རྒྱུ།” ཞེས་སོགས་བཀོད་ནས་བྱངས་ཏུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དམར་གསོད་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ལ་ཁ་གཏུག་ནས་བོད་ཀྱི་དང་བྱུང་ཁོང་ལུག་ལ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་
 བའི་གཏོར་སློན་གཏོར་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དགས་གསར་བཙོ་དང་། ལུག་ལས་གསར་སྐྱུན། རློག་ཁང་གསར་རྒྱག་རྒྱུ་སྤྱིང་
 གསར་སྐྱུན། ལུགས་ལས་གསར་འཛུགས་བཅས་ཀྱི་ལས་འཆར་ལོག་དང་བྱུང་གཏེར་གྱི་མོན་ཁུངས་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་སློབ་
 རྒྱུན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་ལ་པོ་བསྟོན་རྒྱ་དམིགས་འབེན་དུ་བརྒྱུང་ནས། བོད་ཀྱི་དང་བྱུང་ཁོང་ལུག་ལ་གཏོར་སློན་ཚབས་ཚེན་གཏོར་
 བཞིན་པར་སློབ་ཚན་སྤེལ་གཞི་ཚགས་ཡོད།

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཚེད་དང་། ཚོས་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་བཅས་ལ་སེམས་ཁུར་དང་དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་
 བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ལ་ཁབ་མགོ་རྟེན་སློབ་མཁན་གྱི་ཉེས་མིང་ལོག་བཙོན་འཇུག་དང་མནར་གཅོད་བྱེད་བཞིན་པ་སྤྱད།
 དཀར་མཛེས་དང་སློང་ཁུལ་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོ་ ༤ བཅས་བརྒྱུང་བོད་མི་ ༤ ལ་
 ཁ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་འདུག ལུག་པར་དུ་ ༢༠༡༩ ལོ་བརྒྱུང་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ། བོད་རིགས་ཁེ་
 ལས་པ་མང་པོར་ལས་བཙོ་སོགས་འཛུགས་སྐྱུན་ལས་གཞི་ཁག་གི་སོགས་སྤྱ་གཏོར་སྐབས། མིང་གཞུང་གིས་བཏང་བའི་
 དདུལ་དེ་དག་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཉམ་ཚོས་བྱས་ཤིང་། བོད་རིགས་ཁེ་ལས་པས་བར་ཐོས་བྱས་པར་
 བསྐྱད་དེ་འཛིན་བརྒྱུང་བཙོན་འཇུག་དང་རྒྱ་ལོར་ཡོངས་ཚོགས་གཞུང་བཞེས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཁེ་ལས་པ་མང་པོའི་དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་སྤང་གཞི་མེད་པ་བཙོན་བཞིན་ཡོད། ༢༠༢༠ ལོ་ ༤ བའི་ནང་བོད་ཀྱི་སློབ་ཁུལ་བསར་རྒྱ་རྒྱུང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་
 ཟེར་བས་བོད་མི་བརྒྱ་ལ་ཁྲིམས་བཤེར་བྱས་ཏེ་དདུལ་བཙོན་འབྲོག་དང་། བཙོན་དབང་གིས་ཚོང་རྒྱག་བརྒྱག་པའི་ཉེས་
 འཛུགས་ལོག་ལོ་ ༤ ལས་ ༡༩ བར་གྱི་བཙོན་འཇུག་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད།

རྒྱ་དམར་མིང་གཞུང་གིས་ནག་སེལ་གསེད་བཙོན་དང་། རན་སེལ་ནག་འཛོམས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་འཁུལ་
 གྲེལ་བཞིན་བའི་ཚོང་། བོད་ནང་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་དང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་འདོན་སྐྲུན་དང་། དེ་བཞིན་ཚོས་ལུགས་མི་སྣ།
 ཁོར་ལུག་སྤུང་སློབ་མི་སྣ། ས་གནས་མིང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་སོགས་ལ་ནག་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོད་གཞི་༡༩༩
 ལུག་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་མྱོར་བཤད་འདུག གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ལ་དདུལ་བཏང་བའི་ཉེས་མིང་ལོག་འཛིན་བརྒྱུང་བའི་
 འབྲི་ཏུ་རྒྱུང་གི་སྤུ་ལོ་ལགས་སུ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཉེས་ཀྱིས་བཏང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོ་ ༤ བའི་ནང་འདས་ཚོངས་ཕྱིན་
 ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ ༡༡ ཚེས་ ༤ ཉིན་འཛིན་བརྒྱུང་བའི་རྒྱ་ལའི་དཔོན་པོ་དགོན་པའི་དགེ་འདུན་པ་
 བསྐྱུན་འཛིན་ཉེ་ས་ལགས་བཙོན་ཁང་དུ་རྒྱུང་དེག་མནར་གཅོད་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བ་བཏང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ ༢༠༡༧ ལོ་ ༡
 ཚེས་ ༡༤ ཉིན་སྤོངས་ཡོད། དེ་བཞིན་འབྲི་ཏུ་དགོན་སྐྱོན་པ་ཡང་བཙོན་ཁང་ནས་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་སྤངས་

ཇི་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱི་ལོ་ལ་འདི་ལོ་བཞུགས་པའི་ཆེ་སློབ་ལ་འགན་སྲུང་མེད་པ་མཚོན་ཡོད་པས། རྒྱ་གཞུང་གི་བཙོན་ཁང་ནང་
ཡོད་པའི་མོད་མི་ཚབ་སྲིད་བཙོན་བརྒྱུ་ལ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སློབ་ཇ་འག་གི་ཉེན་ཁའི་ལོག་ཏུ་གནས་ཡོད།

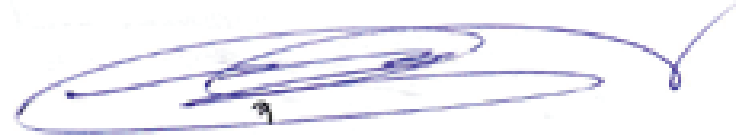
ད་ཆེད་ཆར་མོད་ནག་རྒྱུ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་སོག་འགྲིག་སུམ་སྟེ། འགྲི་རུ་རྫོང་དང་། སོག་རྫོང་། ལྷ་ཆེན་རྫོང་བཅས་
གསུམ་གྱི་མོད་མི་རྒྱུན་ཡོད་མ་ཙམ་དམ་དམ་འག་ཆེ་སོས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཚགས་ཡོད། དཔེར་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་རང་ལུས་མེར་
བསྐྱོན་པ་བཏང་མཁན་ཕྱར་མོ་ལགས་ཀྱི་སྐོར་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༡ རང་གཞི་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད། ས་གནས་དེ་དག་ལ་
ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཉེས་མེད་བཀའ་པའི་བཙོན་བ་བརྒྱ་ལྷག་མང་མོ་ཡོད་པ་གསལ་ཡང་ཞིབ་ཐུག་གནས་ཚུལ་དུ་རུང་ཤིས་རྟོགས་
བྱུང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ མེད་ནང་མོ་བྱུང་ལོ་ཏུ་ལའི་མཁུན་མང་ནས་འཇམ་གྱིང་ཞི་བདེ་དང་མོད་འདི་ཞི་བདེའི་བརྟེ་
གནས་སུ་བརྒྱུར་དགོས་པའི་ཞི་ཚོལ་སྐད་འཕོད་རྒྱག་མཁན་ཚབ་སྲིད་བཙོན་རུང་གྲགས་ཅན་སོག་མཁམ་རྫོགས་རྒྱ་མཚོ་
བཙོན་འཇུག་གིས་སྐར་ཡར་ལོ་ ༡༤ ཀྱི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་ཇི་སྲིད་ལྟ་བཙོན་ཁང་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཅམ་ཡང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་
གི་མེད།

དེ་བཞིན་མོད་མི་བཅད་བཤོས་བྱས་པའི་ས་ཁུལ་མན་ཚུན་ནང་ཁ་སར་གཏོར་བར་དམ་འག་ཕྱགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་དང་། མོད་མི་མོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་རོ་སྐྱོད་ལག་འཁྲེར་དང་རྒྱ་བ་གཉེར་ཡིག་ཆ་སོགས་ཆ་ཚང་ཡོད་ཀྱང་།
ད་དུང་གནད་དོན་རྒྱར་ཅག་ལ་བསྐྱོད་དེ་འགྲོ་བོད་བཀག་བརྒྱུ་ལ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། མོད་མི་རྒྱ་ནག་གི་རྫོང་ཁྲེར་ཁག་ལ་
འགོ་སྐབས་སྐོད་གནས་མ་རྒྱུན་ཁར་དང་། ཐུག་ཁང་། ལྷན་ཁང་སོགས་མི་རག་བའི་དཀའ་ངལ་བཅོས་ཡོད། རྒྱ་རིགས་ཡིན་ན་
རོ་སྐྱོད་ལག་འཁྲེར་གཅིག་བྱུང་སོག་ནས་མོད་ཁུལ་ཡོངས་ལ་གང་འདོད་དུ་བསྐྱོད་ཆོག་པའི་ལས་ལུགས་འདི་ནི་མི་རིགས་
འདྲ་མཉམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལག་བསྐྱར་ཚུལ་མ་བྱུང་མེད་པའི་མཚོན་རྟགས་གསལ་པོ་ཡིན།

རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་མོད་དབང་བརྒྱུར་བྱས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་གར་ལ་འགྲན་འཇུགས་ཆེད་འཕགས་མོད་མི་
མཚོས་ས་ནས། འག་མེར་སྐྱོར་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ས་ཇི་སྲིད་མོད་དོན་བདེན་མཐའ་ས་གསལ་བར་དུ་རྒྱ་གར་ལ་བདེ་
འཇགས་ཡོད་ཐབས་མེད་པ་དངོས་ར་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད།

ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་མོད་ཀྱི་ལུན་མོར་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ལྷན་ཡིག དེ་བཞིན་མོད་ནང་གི་འགོ་བ་
མིའི་མོག་མང་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་སྐྱོད། ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་སྐབས་རོ་སྐྱོད་ཀྱི་ཁེ་ཁེ་ཁེ་རོ་མཚོག་ཨ་རིའི་མོད་དོན་
དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མ་བྱུང་བར་བསྐོ་གཞག་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཚེས་ ༡༥ ཉིན་མོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་
སྲིད་སྐྱོར་རྫོགས་མེད་མཚོག་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྲུལ་ལས་ཁུངས་ནང་གཞུང་འབྲེལ་མོག་མ་རྒྱུན་འཕོད་མེད་ས་
དང་མོག་ནང་སྟེ་མོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་དང་ཨ་རིའི་དབང་གི་འབྲེལ་ལས་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྷན་བའི་ཡར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལྷ་ ༡༡ རང་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་སྲིད་བྱས་འཆར་འགོད་ལས་ཁུངས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་གདོང་
མེན་བྱེད་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྐུན་སོ་སོག་གར་ས་ ༥༢ ཅན་ཞིག་བཙོན་འཇུག་པའི་སོག་གར་ས་ ༩༢ རང་མོད་དེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
འག་དམག་བརྒྱུད་ནས་བཙོན་བརྒྱུང་བྱས་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་འཕོད་ཡོད། གཞན་ཡང་སྐུན་མེད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་
པོའི་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཞེས་པའི་སྲིད་བྱས་ལ་ཁ་གཏམ་རྟེ་གར་ས་ལུང་མི་རིགས་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ལ་
བརྒྱུར་རྒྱུ་ལྱིད་བྱས་ཀྱིས། མོད་མི་རྣམས་ལ་འག་གཞོན་མནར་གཅོད་ཕྱགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་དང་རང་
དབང་། ལྷ་བརྫོང་རང་དབང་། འགོ་འཇུག་རང་དབང་སོགས་ཀྱི་ཐད་དམ་འག་ཕྱགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་འཕོད་འཇུག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལོའི་མོད་དོན་མིང་བྱུས་དང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གྱི་ཁྲིམས་འཆར་ད་ཆ་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་གཞུང་འབྲེལ་མིང་
 བྱུས་ལོག་ཆགས་པ་དེས། བཅའ་རྒྱུལ་མོད་མི་དང་། མོད་ནང་གི་མོད་མི་ཚོར་དེ་བཟུང་པ་ཞིག་བསྐྱར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨ་
 རིའི་གཞུང་གི་ངོས་ནས་མོད་མིའི་ཚོས་དང་རང་དབང་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཁོར་ལུག་སྤང་སྟོབ། མོད་མིའི་མང་
 གཙའི་སྤྱིག་འཇུགས་བཅས་ལ་སྤར་སྤྲོག་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་སྤང་སྟོབ་གནང་བ་མཚོན་གྱི་ཡོད། ཁྲིམས་འཆར་དེའི་ནང་སྤྱི་ཚོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་ས་གོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཡང་མིང་ལ་ས་ཡོངས་པར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཐེ་བྱས་བྱ་མི་ཚོག་པ་དང་། མོད་མིའི་
 སྤྱིག་འཇུགས་ངོས་ལེན་དང་དེའི་འགོ་ཁྲིད་མིང་སྐྱོར་མཚོག་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན། རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་མཉམ་འབྲེལ་
 ཐོག་མོད་མཚོ་སྐར་གི་ཁོར་ལུག་ལ་སྤྲོད་བྱེད་དགོས་པ། མོད་ཕྱི་ནང་གཉེས་གྱི་མོད་མི་ཚོའི་ཆེད་ཨ་སྐོར་ས་ཡ་མང་མོའི་
 རོགས་དཔུལ་གནང་བ། མོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱ་སར་ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་ཡན་ལག་འཇུགས་ས་ཁུབ་བར། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ཚབ་ཁང་གི་ཡན་ལག་ཨ་རིའི་ནང་གསར་འཇུགས་མི་ཚོག་པ་སོགས་བཀོད་འདུག

ཨ་རིའི་ཀི་ཏུ་ཡོག་གོང་ཁྲེར་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷ་ཞིབ་ཚོགས་པས་ (Human Rights
 Watch) བཏོན་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོའི་སྐུན་ཐོའི་ནང་། མོད་པ་དང་ལུ་གུར་མི་རིགས་ཁྲི་བྲག་མང་པོ་ངལ་ཚོལ་བསྐྱར་
 བཀོད་ཁང་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་མ་ཟད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱ་བ་སྐྱོར་བ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་འགུལ་བ་སོགས་ལ་དམ་ཚུགས་
 འཇགས་ཆེ་བྱས་ཡོད་ལྟམས་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཅེས་མེད་རྟོག་རོལ་གཏོང་མཁན་ཆེས་སྤྲོག་
 འོས་བྱས་སུ་རྒྱུད་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་མོད་དང་། ཤར་རྒྱུར་གི་མི་ཐན་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་ཨེ་ཁི་འི་ཨན་
 རན་ཇི་ལགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མོད་ནང་དཔུལ་མོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱར་ཁག་ཡར་
 རས་མོད་མི་འབྲུམ་ལྷ་སྤྲོད་ལ་ཚོལ་བསྐྱར་བཀོད་ཁང་དུ་བཅུག་ཡོད་ལ། དེའི་དམིགས་ལུལ་གཙོ་མོན། མོད་མི་རྣམས་ཀྱི་
 བསམ་ཚོལ་སྐྱར་ཐབས་དང་། མོད་མིའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་བག་ཆགས་ངན་པ་འཛོག་ཐབས་
 ཡིན་པའི་སྐོར་སྐུན་ཐོ་བཏོན་ཡོད།

མོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤང་སྟོབ་ཀྱི་ལས་འགུལ་བ་བཟུ་ལོས་དབང་སྤྲོག་ལགས་ཀྱི་བཙོན་འཇུག་དུས་ལུན་
 གཙང་སྤེ་སྟོང་བཀོལ་ཐོབ་པར་ལུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པས་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་བསྐྱགས་གཏམ་ཞིག་
 ཐེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བཟུ་ལོས་དབང་སྤྲོག་གི་གཞི་ཚུའི་
 འགྲོ་འདུག་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་སྟོང་བཅུག་དགོས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤང་སྟོབ་ཚོང་
 ལེན་པ་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་རྣམས་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་འབྲེལ་དུ་སྟོང་གོལ་གཏོང་དགོས་པ། ཁོར་ནས་
 པར་བཀག་སྤྱིལ་གྱི་དུས་ལུན་སྐབས་ཁྲིམས་སྤྲོད་ཐོག་ཁྲིམས་གཏུག་ཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྟོང་དགོས་པ། བཙོན་
 ཁང་དུ་སྤྲོག་སྟོང་མནར་གཙོད་ཀྱི་བྱ་སྟོང་ངན་པ་སོགས་སྤེལ་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་བཅས་འཁོད་འདུག

མོད་རང་སྐྱོར་སྐོང་ས་མིང་གོས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པ་ཐེར་བ་དང་། མོད་རང་སྐྱོར་
 སྐོང་ས་མི་དམངས་འབྲུམ་མིའི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་བཞི་པ་ཐེར་བ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
 ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༤ དང་ ༢༠ བཅས་ལྷ་མོས་སུ་སྤྲོད་པར་འཚོགས་ནས། མོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་"བྱུར་གོ"ཅན་དུ་བསྐྱར་ཉེ་
 འབེལ་རིས་གསར་བ་ཡོང་བར་འཇགས་སྟོན་རྒྱག་དགོས་པ། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྤེར་ཡོང་བར་ཁ་གྲུལ་ལ་རོ་རྒྱལ་བྱེད་པའི་
 འཐབ་ཚོང་གྱི་རང་བཞིན་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་རང་འགུལ་ཡོང་བ་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་སོགས་བཛོད་དེ། རྒྱ་གཞུང་གིས་མོད་པ་ཚོ

ནང་ཚོས་ལ་དད་པ་མེད་པ་བཟོ་ཐབས་བྱས་པ་བརྒྱུད་མོད་ཀྱི་ལྷན་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་བཅས་
ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

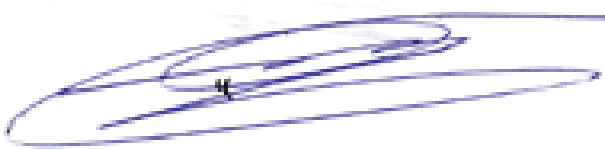
ད་བར་དགྲ་པོ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐོག་མི་སྲོད་ལས་འདས་པའི་བཅོམ་གཞོན་དང་། གསོད་རླུང་གཤེན་
རྗེའི་ཤྱོད་ཁྲེར་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། དགྲ་གཉིས་པའི་ཡར་ཡངས་རོ་རྒྱལ་དང་། ༡༩༩༧, ༡༩༩༩, ༡༩༩༩ ལོའི་ཡར་
ཡངས་རོ་རྒྱལ། ས་ཁྱི་ཞི་རྒྱལ་ཚེན་མོ་མོགས་རོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་འགུལ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མ་ལུང་བྱུང་བ་མ་ཟད། ༢༠༠༩ ལྷན་
བོད་རང་དབང་སྐྱེད་གསོའི་ཚེད་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་ཚད་མཐོའི་རོ་རྒྱལ་བཅས་བྱུང་ཡོད། ཞི་རྒྱལ་དེ་དག་གི་སྐབས་
བཅོམ་འཇུག་བྱས་པ་ཁག་ཅིག་བཅོམ་ཁང་དུ་འདས་གྲོངས་སུ་བྱིན་པ་དང་། ཁག་ཅིག་ད་དུང་ཡར་རྒྱ་གཞུང་གི་བཅོམ་ཁང་
དུ་ལྷག་ཡོད་ལ། ཁག་ཅིག་གར་མོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་འདིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁོང་ལ་ནམ་ཡང་མོས་ཐབས་
མེད་པའི་སྤྲོ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

བྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་རྩ་བ་ཀའི་དགོན་གྱི་བླ་བྲམ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་རོ་རྒྱལ་གནང་སྟེ་རང་ལུས་མེར་
བསྐྱེགས་བཏང་བ་ནས་བརྒྱུད། ད་བར་ཤེས་རྟོགས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོར་བྱུང་བ་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གཏོང་མཁུན་
དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་ ༡༥༥ བྱུང་ཁོངས་ནས་མི་གྲངས་ ༡༣༣ འདས་གྲོངས་སུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། མི་གྲངས་ ༩ ཡི་སྐུ་
གཟུགས་གནས་སྐྱེད་ཅན་ཆགས་ཡོད་པ། འཕྲོས་མི་གྲངས་ ༡༩ ད་ལྟའི་ཆར་འདས་གསོན་རི་ཡིན་ཁགས་ལ་མེད་པ་
བཅས་ཀྱི་གནས་སྐྱེད་ཅན་ཆགས་ཡོད། གཞིས་བཞུགས་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་འདས་གསོན་ཡོངས་ཀྱི་ལྷག་བསམས་
དང་། སྤྱིང་སྟོབས། ལྷན་མེད་པའི་མཛད་རྗེས་བཅས་ལ་ཡི་རངས་དང་། ཁོང་རྣམས་པའི་དགོས་འདུན་ཁག་ལ་རྒྱ་གཞུང་གི་ད་
བར་བདག་སྲོད་མ་བྱས་པ་དང་། བོད་བཅོམ་བརྒྱུད་བྱས་ཏེ་མི་ལོ་དེ་དག་གི་རིང་གཞིས་ལུས་བོད་མི་རྣམས་དུལ་བ་མི་
ལུལ་དུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྤྱུག་སྐྱེས་ལྷན་པུང་དང་ཤྱོད་བཞིན་བར་བཞེན། སྐབས་ ༡༦ པའི་བོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་སྐྱོན་
ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཟུ་པའི་ཐོག་གསུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་འཛོག་དགོས་པ་གཤམ་ཆེར་
མཛོད།

ཐོས་ཚིག་

༡། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚེན་བོའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆབ་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཚེད་དུ་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྲོད་དང་བཅས་པ་
རྫོས་གཏོང་གནང་མཁུན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་སྟོབས་ལ་ཡི་རངས་དང་། སྐུ་གསེགས་དམ་
པ་ཁོང་རྣམས་བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱ་སྐལ་འཕགས་མཚོག་སྐྱོན་རས་གཞིགས་གྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་ནས་ཁ་བ་
གངས་ཅན་ཞིང་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། ལུལ་ལུས་ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ཡོངས་ལ་གསུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་ཐུགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ།

༢། བྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༩་ཉིན་རྩ་བ་ཀའི་དགོན་གྱི་བླ་བྲམ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གནང་བ་
ནས། ད་བར་ཤེས་རྟོགས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོར་བྱུང་བ་ཚོར་བོད་མི་དཔལ་བོ་དཔལ་མོ་གྲངས་ ༡༥༥ ཡིས་བོད་བསྐྱེད་
སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པའི་ཚེད་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་གྱིས་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་རྒྱལ་གནང་ཡོད། ཁོང་རྣམས་པའི་
གསུང་འཕོད་དང་ཞལ་ཆེམས། མཛོན་འདོད་བཅས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འགན་ཁུར་བདག་སྲོད་རེས་པར་དུ་གནང་
དགོས་རྒྱ།

༢། ལྷི་ཚོང་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་ས་གོན་ཚེན་པོ་སྐོབ་ཚོགས་དང་པོད་མིའི་སྤྱི་གཤམ་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་པོད་རྒྱ་གཉིས་སྐོབ་དབུ་སའི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་དབུས་དགོངས་དོན་པོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་སྐུངས་པའི་རང་སྤོང་ཡོང་ཐབས་ལ་འབད་བཞུགས་པར་སྐོབ་པར་གནང་ཡོད་ནའང། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལ་གོང་ས་སྐོབ་ཚོགས་ལ་སྐོབ་སྐྱོད་དང་པོད་ནང་དམ་འགྲུ་ཆེ་དུ་བཏང་བ་དང། པོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་ལས་སྤོངས་སྤྱི་དབུས་བའི་འགན་ཡོངས་རྩོགས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་ཡོད་པ་ས་ཐད། ལྷི་ཚོང་དེར་ངོ་རྒོལ་མ་ཐལ་གཅིག་ཏུ་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་ཚེན་པོ་ཞིག་འགྲོ་རྒྱུ་རང་ཚེའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྐོབས་ལུགས་སྐོབ་ལས་ཆེ་བ་ཡོངས་ཐབས་སུ་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་རྒྱས་བ་སྐོབ་སྐྱོད་ལ་བྱ་རྒྱ།

༣། རྒྱ་གཞུང་གིས་མི་མེད་སྤེལ་བའི་སྤྱི་དབུས་བཟུང་ནས་པོད་ནང་མི་འཕོང་སྤོབ་ལུགས་རྒྱ་བསྐྱོད་དང། པོད་མིའི་གཞི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩོག་རོལ། ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་ཚད་བཀག་རང་སྤྱི་ཁོར་ལུགས་གཏོར་སྤོང། མྱད་ཡིག་སྤོང་སྤོང་ལ་དམ་འགྲུ་པོད་མིའི་ཉེན་རིའི་འགྲོ་འདུག་སྤོང་གསུམ་ལ་བཀག་སྤོང་བྱེད་པ་སོགས་པོད་ཐོག་འཛིན་པའི་འགྲོ་གཞོན་དང་གཏུག་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱི་དབུས་ནས་འབྲེལ་དུ་སྐོབ་སྐྱོད་འཛིན་པ་འཛོག་དགོས་ལྟ།

༤། ལྷི་ཚོང་ ༡༠༡༤ མེའི་པོད་ནང་པར་འགྲོ་རྒྱུར་པོད་གི་ཁྲིམས་ཡིག་དང། ལྷི་ཚོང་ ༡༠༡༠ མེའི་པོད་དོན་སྤྱི་དབུས་དང་རྒྱལ་སྤོང་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ད་ཆ་ཨ་རིའི་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་དབུས་ལྷི་ཚོགས་པ་དེས། པོད་ནང་གི་པོད་མི་ཚོར་དེ་བུ་གསར་བ་ཞིག་བསྐྱུན་ཡོད་པ་ས་ཐད། ཨ་རིའི་གཞུང་གི་ངོས་ནས་པོད་མིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་དང། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཁོར་ལུགས་སྤོང་སྤོང་པོད་མིའི་སང་གཚོའི་སྤྱི་གཤམ་ལུགས་བཅས་ལ་སྐོབ་སྐྱོད་རྒྱ་བསྐྱོད་ཡོང་བ། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་འགྲུ་ལེས་པར་དུ་སྤྱི་དབུས་བཞི་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་གསལ་འདེབས་བྱ་རྒྱ།

༥། འཛམ་གླིང་སྐོབ་སྐྱོད་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང། ལུ་རོལ་སྐྱུན་ཚོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐོབ་ཚོགས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ལང་ཚོགས་པས་གཙོས་གཞུང་དང། རྩོས་ཚོགས། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབུ་འབྲེལ་རྒྱལ་པ། རྩོགས་སྤོང་བཟུང་བའི་གཞུང་འབྲེལ་ས་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྤེ་བཅས་ནས་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྩོག་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུང་པོད་ནང་ཆེད་གཏོར་གནང་ནས། པོད་ནང་གི་ད་ལྟའི་རྩོག་གནས་སྤངས་ལ་རྩོག་ཞིབ་ཀྱིས། རྒྱ་གཞུང་གི་བཙོན་འོག་ཏུ་ལུགས་སྤོང་སྤང་གཚོད་སྤོང་བཞིན་པའི་བཙོན་པ་རྣམས་དང། རལ་ཚོལ་བསྐྱར་བཀོད་ཁང་དུ་བཅུག་པའི་པོད་མི་འབྲུམ་སྐོབ་སྐྱོད་ལོད་པ་རྣམས་སྤྱི་དབུས་སྤོང་བའོལ་གཏོར་དགོས་པ་ས་ཐད། ཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་སྤོང་ལ་རྒྱ་གཞུང་ནས་འགན་ལེན་ཡོང་བ། པོད་མི་རྣམས་ལ་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་སྐུངས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོང་བར་གོང་གསལ་ཚོགས་སྤེ་ཁག་གིས་ལུགས་སྤོང་ཡོང་བའི་འཕོད་སྐྱལ་བྱ་རྒྱ།

༦། ལྷི་ཚོང་ ༡༠༡༡ མེའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་དགུན་དུས་ཚོ་མིས་ལིག་ཆེད་འགྲན་གྱི་རྒྱས་འཛོམས་དེ་བཞིན་ལྷི་ཚོང་ ༡༠༡༡ མེའི་ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉེན་ ༡༠ པར་རྒྱ་ནག་ལེ་ཅིང་དུ་བྱ་གཏན་འཁེལ་བའི་དང། ཡང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་པོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༧༠ འཕོར་ཡོད་ཟེར་བའི་དུས་འཛུགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ ཉེན་འཛོགས་འཆར་ཡོད་པ་བཅས་ལ་པོད་མི་རྣམས་ནས་གཏོར་ལེན་དང་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་གྱིར་པོད་མིའི་སྤྱི་གཤམ་

འཇུགས་བཀའ་ལློ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ལྗེ་ཁག་བཅས་ནས་འཇམ་
སྐྱིད་ཡོངས་ཁྲབ་ཏུ་རོ་རྒྱུ་གི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་སྤེལ་གས།

༧། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༢ ཅམ་ནས་རྒྱ་ནག་ལུ་ཉན་ནས་མཆེད་པའི་ཉོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་ ༡༤ འཇམ་སྐྱིད་རྒྱ་ཁྲབ་
ཏུ་ཁྲབ་གདལ་དུ་སོང་སྟེ་འཇམ་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མི་རྒྱ་གཉིས་ལ་ཆེད་ལས་འདས་པའི་དཀའ་ངལ་བཅོས་བ་མ་
ཟད། མང་པོ་ཞིག་དུས་ད་ལྟ་འདྲ་དཀའ་ངལ་སྤོང་བཞིན་ཡོད། ཉོག་དབྱིབས་གཉན་རིམས་དེ་ཉིད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
འཇམ་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་རྣམས་རང་གི་དབང་ལོག་ཏུ་བསྡུ་ཐབས་སྤྱད་ཆེད་མངགས་བཅོས་བ་ཞིག་ཡིན་པར་
འཇམ་སྐྱིད་རྒྱལ་ཁབ་ཁང་པོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་བ་ལྟར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་རང་ལེན་ཏུ་དགོས་བ་མ་ཟད།
རྒྱལ་སྤྱིའི་འཛོལ་བསྟེན་ལྟར་ཁང་གི་ཆེད་བཅུགས་ཚོགས་རྒྱུང་ནས་ནད་ལམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིབ་འཇུག་ཆེད་ལྟར་
དང་མཐེལ་སྤྱིན་ཡོང་བར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་མ་ལུན་འགྲུར་དེས་ཏུ་དགོས་པའི་འཇམ་སྐྱིད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
ནས་གཞོན་ལུགས་སྤྱད་དགོས་པའི་འཕོད་བསྐུལ་ཏུ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་ཚོས་ཆོད་དུ་སོང་མི་མང་སྤྱི་འབྲུལ་ལྟར་
ཚོགས་ཀྱིས་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༢ ཅམ་ ༡༤ ལ།

གོང་གསལ་ལྗོས་ཆོད་པའི་བཞིན་སྐབས་ ༡༩ པའི་ཕོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུལ་ལྟར་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཕོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་
གཉན་པའེབས་གནང། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༠༣ ཅམ་ ༡༤ ལ།

ཉམ་མཚན་ལྷན་ཁྲིམས་འབྲེལ་པོ་ ༢༠༢༡/༠༦/༡༠/༢༤

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༢༤

ཕྱི་འབྲུག་གི་ཕྱོགས་ཚོད།

ཐོན་ཆེད།

ཐོད་མི་རིགས་ཉི་ཤུ་དེ་ཡིག་འདུང་། ཚམས་པོ་ལ། ལུ་ལ་སློབ་པོ་མས་གཤེས་ལོགས་རིག་གཞུང་ལྷ་མང་ལས་ལུ་བ་ཅིང་ཚོས་མིད་ལུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚེན་མོ་ཞིག་ཤར་གྱིང་དུས་མའི་ཡང་ཉེར་སོན་སྤོང་བ་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་ལྟར་ཡིན།

ཐོན་ཆེད་ཉེ་རབས་མོ་རྒྱལ་ནང་གི་ནང་གསར་གསལ་གྱི་ཉེར་འཚེ་མང་དག་ལས། ཐོད་རྒྱལ་ཁབ་ཚེན་མོ་འདི་ཉིད་གཞན་ལག་དུ་མོང་བ་མ་ཟུང་། ཐོད་གྱི་སློབ་རྒྱན་རིག་གཞུང་ལ་ཡང་ཉིན་རེ་ནས་ཉིན་རེར་ཉམས་ཚག་ཚབས་ཚེན་མེགས་ཏེ། ད་ཆ་ཚེས་ཇ་འུག་གི་གནས་སྐབས་ཡང་བའི་གནས་སུ་སྒྲག་ཡོད་བ་རང་ངོ་རང་ལ་ངོ་འཕྲོད་བར་བྱེད་དགོས།

དེའི་ཕྱིར་རང་དབང་ལུང་བ་མོ་སོར་འཕོད་པའི་ཐོད་མི་རིགས་ཚན་ཁྲིམས་འབྲེལ་པོ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་འགན་ཁུར་ནས། ཐོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་མིན་ངོ་མོ་མཚོན་པའི་རིག་གཞུང་རྣམས་ཇ་འུག་སྤྱི་བུ་བྱེད་རྒྱ་ཉི་དུས་བབ་གྱི་འགན་འཁུར་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཕྱོགས་ཚོད།

༡༽ ད་བན་རང་རེ་ཐོད་མིའི་ཕྱི་འབྲུག་གི་མཚན་གཙོ་རྣམས་ལས་གཙོ་མ་དུས་ས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་ལས་བྱེད་ཆེ་ལྷ་སྤྱི་ཡིན་དང་། མོ་མོ་ཁུད་མེད་ཀྱིས། ཉིན་ལྷང་ལས་ཁུངས་ནང་དུ་ཐོད་ཚམས་ཕྱོད་དགོས་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཐོད་སྐད་གཙང་ས་རྒྱག་དགོས་རྒྱུ།

༢༽ ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བཅར་མཁན་ཐོད་མི་སྤྱི་མེར་སྤྱི་ལུང་ལའང་དེ་བཞིན་གཞིན་བསྐུལ་གནང་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཚོད་དུ།

ཐོད་གསལ་ཕྱོགས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་ཐོད་མང་གྱི་འབྲུག་ཕྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་མང་མོས་ཀྱིས་གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༠༢ ཚེས་ ༡༩ པ།

གཞུང་འབྲེལ་སྤངས་གྲུབ་པ་འདུད་ཀྱི་རྗེས་ཕྱན་གྲོས་ཚུངས།

ཕྱོད་སྟེང་།

༡༩༧༧ ལྷ་གར་དབུས་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་འབྲུས་མི་དང་། ལྷ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཤོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་སྐུ་ཞབས་རྣམས་ལོ་ལྷ་དུམ་ཤར་མ་ (Pandit Ram Swaroop Sharma) མཚོགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ རེན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་མ་གླི་མིར་ཡོད་པའི་རང་གིས་དུ་དགུང་གངས་ ༤༩ རོག་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་བ་རྗེས་པའི་ཡིད་སྤྱིའི་གནས་རྒྱལ་ཐོན་འདུག

དེ་ཡང་ཁོང་གི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༡༠ རེན་ཡབ་ར་མེ་མི་ཤར་ཤར་མ་ (Shri.Rameshwar Sharma) མཚོགས་དང་། ལུ་མ་ནིར་མ་ལ་རྗེ་མེ་ (Smt.Nirmala Devi) མཚོགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རྒྱ་གར་རྟི་མ་རྒྱལ་མངའ་རྒྱའི་མན་ཤི་རྩོད་གི་རྩོད་ལྷན་དར་ན་ལྷར་ (Jogindernagar) མ་གནས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས་བ་དང་། རོག་མར་མན་ཤི་རྩོད་གི་རྗེ་རི་མི་མིན་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་ཆེ་དང་། ཕྱིས་སུ་རྟི་མ་རྒྱལ་མངའ་རྒྱའི་རྗེ་རི་མི་མིན་དོན་ཚོགས་པའི་རྒྱུར་ཆེ། རྟི་མ་རྒྱལ་མངའ་རྒྱའི་བཟའ་བཙའ་བཙུན་འགྲོམས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞན་བ་བཙུན་གནང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་རྟི་མ་རྒྱལ་མངའ་རྒྱའི་མན་ཤི་རྩོད་ཁོངས་ནས་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་པའི་འབྲུས་མིར་བདམས་ཐོན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤྱར་ཡང་རྒྱ་གར་དབུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་པའི་འབྲུས་མིར་བདམས་ཐོན་བཙུན་སྐབས་གཉིས་རིང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་པའི་འབྲུས་མི་གནང་ཡོད། དེའི་རིང་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་ལས་དོན་ཚན་ལ། རིག་གཞུང་དང་ལུལ་སྐོར་ཚན་བ་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཚོགས་མི་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་ཁོང་གི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡང་ཡིན། ཁོང་ནས་ལས་གནས་དེ་དག་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པའི་བྱུག་ལས་མང་པོ་གནང་ཡོད།

སྐབས་པར་ཁོང་གི་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཤོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཤོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཚང་མར་མཉམ་ཞུགས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལྷ་ ༡༩ ཚེས་ ༡༠ རེན་ན་མ་བཞུགས་སྤར་གཞུག་ལག་ཁར་དུ་ཤོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབུ་འཇུག་སྤྱི་ནོར་ཡོན་མ་ཡུམ་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་པ་ལོ་སྤེལ་གི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་དེ་ལོ་རྩི་ ༡༤ འཁོར་པའི་དུས་ཚེན་ཐོག་སྐུ་མཚོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ལེགས་གནང་བ་མོགས། ཤོད་མིའི་འཕམ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཤོད་དང་། ཤོད་མིར་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱིད་དང་། ཤོད་ཀྱི་ཆ་དོན་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱུགས་ཆེ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན། ལྷ་གར་གཞུང་ནས་ཤོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབུ་འཇུག་སྤྱི་ནོར་ཡོན་མ་ཡུམ་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མི་སེར་གཟེངས་རྟགས་མཚོན་ལྷར་ཏ་རྩ་ཏ་རྩ་ (Bharat Ratna) འབྲུལ་དགོས་ཞེས་གསུངས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་རྒྱལ་མ་གླི་མིར་ཤོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་ཚོགས་རྒྱུད་དང་སྐུ་མེད་མ་ཁམས་མཛད་འབྲུད་གནང་ཡོད་བ་དང་། ལྷ་གར་མན་ཤི་རྩལ་ལ་གནས་ཐོན་ཤོད་མི་རྣམས་ལ་རོགས་པར་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།

གྲོས་ཚུངས།

སྐབས་ལེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤངས་བྱུང་མཛད་རྗེས་རྣམས་ལ་གྲུས་བཀུར་ཆེ་བཞོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤོད་ལུ་རྒྱ་དང་། ཁོང་ཉིད་སྐུ་ཚེ་མ་ཐེན་བ་འདིས་ཤོད་དོན་འཕམ་རྩོད་ཡལང་གྱོང་གུང་གོད་ཆག་བྱུང་བར་བཞིན་བྱུག་བཞུགས་ནང་མི་སྣོས་བཙུན་

རྣམས་ལ་པོད་མི་མང་གླི་འབྲུལ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཞིས་ཁྲིམ་པོད་མི་པོངས་ཀྱི་ཚབ་ཁུལ་ཉེ་ལྷགས་གསོ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དམ་
པ་ཚོང་གི་ལྷགས་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་པོངས་ལུ་འབྲུལ་ཅིང་། ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྐོད་པའི་སློན་ལམ་
ལྷགས་ཐག་ལྷ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་གླི་མོས་གློས་ཚོད་དུ། པོད་མི་མང་གླི་འབྲུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༢ ཚེས་
༢༣ ལ།

གོང་གསལ་གློས་ཚོད་པདྱི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་པོད་མི་མང་གླི་འབྲུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གློས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཚོག་གླི་མོས་ཀྱིས་
གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༠༣ ཚེས་ ༢༣ ལ།

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད།

སྟོན་སྒྲུབ།

༡༣༡། རྩོལ་མའི་ཆར་སྐབས་ ༡༦ བའི་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁུལ་ ༡༠ བའི་
 བཞིན་གྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༦ རལ་ ༡༩ བར་འཚོག་སྤྱི་གཏན་འབེབས་གྱིས་ཚོགས་མི་རྣམས་པར་བད་མོ་བཏང་
 ཟེན་ནའང་། འཛམ་གླིང་ཚོན་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ནག་ལུ་ཏན་ནས་མཆེད་པའི་ཉོག་དབྱིབས་གཏན་འཛིན་ལེ་སྟེན་ ༡༩ བའི་ཉིན་རིམ་བཞིན་
 ཁུལ་བདལ་ཆེ་བུ་ལྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཉིན་རིམ་བཞིན་བསམ་ལུལ་
 འདས་པའི་ནད་པའི་གྲངས་ཚད་འཕར་ཉེ་ལོན་ཏུ་ཇ་ཅག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་རྒྱལ་
 ཁབ་དབར་དང་། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ནང་ཁུལ་བཅས་ཀྱི་འགྲུལ་བཞུད་བཀག་སྟོམ་དང་། ཁྱིམ་སྡོད་བཀག་སྟོམ་། འགོག་དབྱེ་
 རྒྱང་འཚོག་གཞན་ཡང་གཏན་འཛིན་ལེ་སྟེན་འགོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཇ་ཅག་གི་བྱེད་སྒོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་པས་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲུག་གི་ཡོང་ཁུངས་མཐུན་པའི་བཞུགས་གནས་རྒྱ་གར་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཨ་རི་དང་། ལུ་རོ་བ། ཨོ་སེ་རྫོ་ཡི་ཡ། བལ་ལུལ་
 བཅས་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་ནས་གྱུར་ཆེས་ཇ་ཅག་ཆེ་བའི་མངའ་སྡེ་དུ་མར་གནས་བཞིན་པར་བཞེན་མོག་མའི་གཏན་
 འབེབས་གྱི་དུས་ཚེས་ཐོག་གྲོས་ཚོགས་འཚོག་སྐབས་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཚོད་དཔག་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་སྐབས་། སྤྱི་འབྲུག་
 ཚོགས་གཙོ་སྐྱོལ་ཐོ་དང་ཚོགས་རྒྱང་ལས་ཁུངས་བཅས་ནས་གྱུར་ཨ་རི་དང་། ལུད་མི། ཨོ་སེ་རྫོ་ཡི་ཡ། བལ་ལུལ་བཅས་
 ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཞོན་གཅོད་ནས་པར་འབྲེལ་བ་རྒྱུས་ཉེ་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་རྒྱུར་ཆ་རྒྱུན་གང་
 ཚེད་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་བརྒྱུད་ལེན་གྱི་འཇུག་འདུ་དགོས་པ་སོགས་རྒྱུས་ལོན་རྒྱུས་པ་མ་ཅང་། ཐོད་མིའི་སྤྱིག་འཇུགས་
 གནས་ལུལ་ཉེ་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཀར་ར་རྫོང་དམོན་(DC)དང་། ཉིན་ཉོག་སྤྱི་ཁུལ་(SP)ལ། གཞན་ཡང་SDM དང་
 ADM བཅས་སུ་རྗེས་སུ་འཇུག་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་གནས་བབ་དང་། གལ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཡོང་
 སྐབས་ལྷུང་ཆེ་བྱེད་སྒོ་ནས་བཞག་གང་དགོས། རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་མངའ་སྡེ་སོ་སོ་ནས་སྤེལ་སྤེལ་ཆེ་ག་འདུ་དགོས་སྒོར།
 ཚོགས་འདུ་དེ་རིགས་འཚོག་པ་ལ་ཆ་རྒྱུན་གང་དགོས་ཀྱི་ལས་སྟོན་རྒྱུས་པ་སོགས་ལ་བཞེན། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་ནས་རྒྱ་གར་དུ་སོ་སོའི་མི་སེར་དམོང་ལོན་བྱེད་སྐབས་ཅམ་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་གནས་སུ་རྒྱ་བཞུད་མེད་པས་ཨ་རིར་
 གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༣ དང་། ལུ་རོ་བ་ཏུ་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ དང་བདམས་མོན་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ ཨོ་སེ་རྫོ་ཡི་ཡར་
 གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ བལ་ལུལ་དུ་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ བཅས་ཚོགས་མི་གྲངས་ ༩ རྣམས་བཅར་མི་ཁུལ་པ་
 གསལ་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་ཀར་ཁ་ཁ་ཀར་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༥ དང་། མ་ཏར་གི་ཁར་གནས་སྡོད་
 སྤྱི་འབྲུག་ ༡ རྒྱ་ཏར་དུ་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ རྒྱ་ཡིར་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ ལ་དུགས་སུ་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡
 མེ་རྩ་ལ་ཡར་གནས་སྡོད་སྤྱི་འབྲུག་ ༡ བཅས་སྤྱི་འབྲུག་ ༡༠ ཡོད་པ་ལས་མེ་རྩ་ལ་ཡ་ལས་གཞན་པའི་མངའ་སྡེ་རྣམས་
 ནད་ལས་སུ་ཁུལ་བདལ་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། མེ་རྩ་ལ་ཡ་ནས་དུ་མར་ཡོང་དགོས་ཆེ་ཨ་མས་དང་། རྒྱ་ཡི་
 ས་བརྒྱུད་ནས་ཡོང་བའི་མེ་རྩ་ལ་སྤྱི་འབྲུག་དེ་ཉིད་ལྷ་ ༦ པ་ནས་རྒྱུན་ལས་སུ་བཅར་མི་ཁུལ་པར་ལྷག་ཡོད།

གོང་གསལ་རྒྱ་གར་གྱི་མངའ་སྡེ། འགན་སྐྱོང་གི་སྐབས་སུ་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་དགོས་པ་དང་། མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་ནང་
ནད་ཡམས་ཁྲུབ་བདེ་ལུགས་ཆེ་བའི་ལ་བཞེན་ལ། འབྲུལ་བཞུད་གྱི་ཆ་རྒྱུན་མི་འདར་བ། བཞུགས་སྤར་ཁུལ་དུ་ནད་
རྟགས་ཚོན་པའི་མོད་མི་རྣམས་འབྲུལ་བཞུད་བརྒྱུད་ནས་འགོས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་བཅས་ལ་བརྟེན་གོང་གསལ་གྱི་འབྲུལ་རྣམས་
ལེགས་དཀའ་བ་ཆགས་ཡོད། དེ་མིན་ཉི་མ་ཅུང་ཚད་གནས་སྡོད་བྱེད་བཞེན་བ་གྱི་འབྲུལ་ ༩༦ ལས་སྟོན་མེད་པ་དང་། ༥
དུང་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་ལས་སྟོན་ནང་ཚོགས་མི་ཉུང་འབྲི་དགོས་པ། ལོ་གྲངས་ལ་ཚད་འཛིན་ཡོད་པ་སོགས་གྱིས་གྱི་
འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཆ་ལོངས་གྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

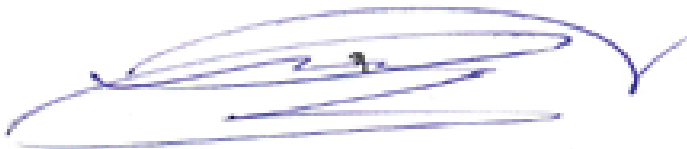
གནད་འགག་ཆེ་ཤོས་དེ་ཉོག་དབྱིབས་ནད་ཡམས་འགོས་ཁྲུབ་ཡོང་སྐྱེད་མཉམ་ནི། ས་གནས་སོ་སོར་གཞུག་མར་
གནས་པ་རྣམས་ལ་ས་ཡིན་པར་འབྲུལ་བཞུད་པའི་བརྒྱུད་ནས་འགོས་གྱི་ཡོད་པ་བཞེན་རྒྱ་གར་ནང་གིས་སྡོད་གྱི་བཀའ་རྒྱ་
དེས་སྡོད་རྗེས་ཉིན་དེ་བཞེན་ནད་ཡམས་འགོས་ཁྲུབ་གྱི་གྲངས་ཚད་ཡིན་ཏུ་མཚོན་པོ་ཆགས་བཞེན་པ་ལྟར། གྱི་འབྲུལ་
སོགས་རང་རེའི་གནད་ཡོད་མི་ལྷ་རྣམས་སོ་སོའི་ཆེ་སྟོན་ལ་གཙུག་སྐྱེས་དགོས་པ་དང་ལས་བར་ནས་གནས་སྐྱེད་མི་
ལེགས་པ་བྱུང་ཆེ་བོད་མིའི་སྐྱིལ་འབྲུགས་གྱི་གནས་བབ་ལ་དོ་སོག་དང་། སྐབས་བཅོལ་བོད་མི་ཡོངས་ལ་བརྩམ་དམོད།
སྟོན་པར་དུ་གྱི་རྟོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཞུགས་སྤར་གྱི་གནས་བབ་ལའང་འགན་ཚུན་ཅ་བ་
ནས་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཆགས་ཉེན་པ་མེད་པ། དམིགས་བསལ་ང་ཚོ་བོད་མི་རྣམས་སྐབས་བཅོལ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་
བས་བྱུང་འགོ་གཟུབ་འདུག་གཟུབ་མ་བྱུང་ཆེ་གནད་དོན་རྒྱུ་དུ་དེ་རྒྱུ་གིས་བྱུང་དཀའ་ངལ་དེས་པ་འབྲུད་ཡོད་པ་ཞིབ་
བརྗོད་མ་དགོས་པ་བཅས་ལ་གོ་བསྟར་དེས་བྱས་གྱིས་མཐར་གྱི་ལོ་ ༩༠༩༠ རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་བཅོན་ཚུལ་བོད་མིའི་
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༦ པ་དང་། ༧༩ རྒྱུ་གསལ་ ༩ པ་གཉིས་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་རྒྱ་ལས་མ་
འགོངས་པའི་སོགས་སྐོས་ཚོགས་མར་འགྲུངས་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་ལོ་ ༩༠༩༠ རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་གྱི་
འབྲུལ་ཚོགས་གཙོ་སྡེ་ལ་པོས་སྐོས་ཚོགས་མར་འགྲུངས་བྱས་པའི་གསལ་འགོད་གསལ་བསྐྱགས་དོན་ཚན་ ༡༠ ཅན་ཞིག་
སྡེ་ལ་བ་དང་། སྐོས་ཚོགས་འབྲུལ་མི་རྣམས་ལའང་དེ་ལུགས་བན་ལན་བྱུང་ཡོད།

གྱི་ལོ་ ༩༠༩༠ རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༩༡ འབོད་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་“གྱི་འབྲུལ་རྒྱན་ལས་སྟོན་ཚོགས་གྱི་
ཐག་གཅོད་ཁྲིམས་མཐུན་བཟོ་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྲུབ།” ཅེས་པ་ཤོག་གྲངས་ ༣ ཅན་ཞིག་བཏང་བའི་ནང་། “གྱི་འབྲུལ་
རྒྱན་ལས་ནས་བོད་མི་མང་གྱི་འབྲུལ་སྟོན་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་འདུ་(སྐོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པ་)འབར་འགྲུངས་
བྱས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་འདུག་པ་དེ་གྱི་པའི་ཁེ་སན་ལ་གཞོན་འགའ་འགོ་གཞིའི་གནད་ཆེའི་ཁྲིམས་དོན་གྱི་གནད་
དོན་ཆགས་གྱི་ཡོད་སྐབས། ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་གྱི་མང་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༦༩ [༥] གཞིར་བཟུང་ཁྲིམས་གྱིས་
དོས་བཞེས་བརྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་བཞུགས་པ་ཡིན།”སྟེང་སོགས་དང་། “གྱི་འབྲུལ་རྒྱན་ལས་སྟོན་ཚོགས་ནས་འབྲུལ་དུ་
༩༠༩༠།༤༡༥ འབོད་ཁྲིམས་འགའ་ཆགས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་དེ་བྱིར་འཕྲེན་དང་། གྱི་ལོ་ ༩༠༩༠ རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༧
འགྲུངས་མེད་བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་བཀའ་རྒྱ་ལག་བསྟར་བྱ་བ་པའི་ཐབས་ལས་མ་བཟོན་ཆེ། ཁྲིམས་ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན་གཞིར་
བཟུང་། བཅའ་ཁྲིམས་གྱིས་བསྟར་བའི་ལས་འགན་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། མོད་གྱི་ལུལ་མིའི་ལས་འགན་མ་རྒྱངས་པའི་བྱེད་
འཛུལ་ལ་གཞིགས་པའི་ཚད་འཛུལ་བྱེད་དགོས་ཆགས་རྒྱ་”ཡིན་གནས་སོགས་བཀོད་ཡོད།

གྲི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་ལྷ་རྩོད་རྒྱུན་ལས་ལྷན་འཛོལ་ས་ཀྱིས་གོང་གསལ་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་སྡེ་ལའང་གིས་བཏང་བའི་བཀའ་ཁྲུབ་ཚེས་མཐོའི་སྐོར་ལ་གོ་བཤུར་བྱུང་དོན་ལྟར། ལྷ་བས་ ༡༦ བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ ལ་ཡར་འགྲུངས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་བཅའ་ཁྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་མེད་པ་དང་། ཐག་གཅོད་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ནས་ལན་འདེབས་བྱ་རེས་མི་དགོས་པར་བཀའ་ཁྲུབ་ཚེས་མ་བཏང་བ་དེའི་དགེ་སྤོན་གནས་ལུགས་དང་། མ་ཐོངས་སྤྱི་ཚོགས་འཁྲུག་རྒྱུན་དང་དགྲ་དགའ་གཉེན་ལྷུག་གི་ཕྱོགས་སུ་མི་ལྟར་ཆེད་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོ་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་བརྒྱུན་པའི་མཁུན་མར་ཆེད་བཅར་གྱིས་ནང་མོལ་ཞིབ་ལྷུག་ལུས་ཏེ་བཀའ་ཁྲུབ་ཚེས་མ་བྱིར་འཐེན་ཡོང་བ་ལུ་རྒྱ་བྱས།

ལྷན་ལས་ཀྱིས་ཐེས་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོ་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་བརྒྱུན་རྒྱུ་ས་མར་ཆེད་བཅར་ལུ་རྒྱུའི་དུས་ཚོད་ལུས་སྐབས་ཁྲིམས་བྱུང་ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོའི་མར་གཏོར་རྒྱ་ཡིན་སྐོར་གསུངས་པར་ཡིག་ཆ་དེའི་ཐོག་ཁྲིམས་ཞིབ་བརྒྱུན་རྒྱུ་ནས་མཚན་རྟགས་བསྐྱོན་འདུག་པས་ཁྲིམས་ཞིབ་བརྒྱུན་རྒྱུ་དང་ལ་ལྷུག་དགོས་སྐོར་ལུས་བས། མཐར་ཆུ་ཚོད་ཕྱིད་ཙམ་ཐེས་བཅར་འབྲུག་མེབས་དོན་བཞིན་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་བཅར་སྐབས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་དུགས་པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་དང་ལྷུག་འབྲུད་གྱིས་ཕྱོགས་ཚོགས་མར་འགྲུངས་བྱས་པ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་མེད་སྐོར་དང་། ཕྱོགས་ཚོགས་མར་འགྲུངས་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཐོགས་ཞིབ་བྱ་ལུས་ནའང་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བས་དགོངས་བཞེས་ཅ་བ་ནས་མ་གནང་བར་བརྟེན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་ནས་ཀྱང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་མེད་པས་སྤོན་པའི་ཐག་གཅོད་ལ་སྤུ་མཐུད་མཐུག་སྐོར་བྱ་རྒྱ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར། སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་གོ་བཤུར་གྱིས་གྲི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་འགལ་གང་ཡང་བྱས་མེད་པའི་གསལ་འདེབས། "ཞེས་བཤོག་གངས་ ༧ ཅན་ཞིག་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་བཏང་བའི་ནང་། བཅའ་ཁྲོལ་བོད་མིའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་སྤྱི་མང་གཏུག་བཤེར་འགོ་ལུགས་ཅ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༦༩ ལ་སྤྱི་ཡོངས་ནི་གཞི་ཅའི་ཐོབ་ཐང་ལག་བསྟར་ཡོང་བའི་བདེ་སྟོན་སྐོར་དེད་འདུག་པས་ཆ་རྒྱུན་དེའི་ཐོག་ངོས་བཞེས་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བསྟུང་འདོགས་བྱ་ལུལ་བཅའ་ནས་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལ་ཁུད་གསོད་བྱས་པ་ཞིག་དང་། སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་དེ་སྤྱི་པའི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞོན་འགལ་འགྲོ་གཞིའི་ཁུངས་སྤེལ་གང་ཡང་མེད་པ། བཅའ་ཁྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༥༤ ལ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ། སྤྱི་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གྲི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༢ བའི་བར་མར་འགྲུངས་བྱས་པ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༦ ལ་དང་། ༧༩(༡) བའི་དགོངས་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཐོག་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༧༠ ལར་འགལ་འཛོལ་ཆགས་མེད་པའི་ཐོག་ ༡༠༡༠/༡༡༧' ཀྱི་གསལ་བསྐྱུགས་དེ་ཉིད་སྤེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ། གྲི་ལོ་ ༡༠༡༠ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༧' གོང་ནས་བརྒྱུད་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱ་ལག་བསྟར་ལུབ་པའི་ཐབས་ལས་ཆེད་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༦ ལ་དང་། ༧༩(༡) ལ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་བསྟེན་ཅིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ། དམིགས་བསལ་ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚ་རྒྱུག་གནས་བབ་ཀྱི་དཀའ་ཚེགས་སྤྱི་ལ་གདོང་ལེན་དགོས་པ་དང་། བཅའ་ཁྲོལ་བོད་མིའི་འགྲོ་འདུག་གནས་བབ་ཀྱི་བྱ་སྤོད་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་གཟབ་དགོས་པ། མིད་སྤྱི་ལོས་བསྟུ་ཆེན་མོའི་ལས་རིམ་འགོ་ལུགས་ཅིན་པ་ཐོགས་གནས་དུས་ཚོད་ཅིས་ཀྱི་གོ་སྐབས་བརྒྱུད་ནས་ཐོགས་སྤུ་ལ་ལྷ་བྱའི་བཀའ་ཁྲུབ་ཚེས་མ་བཏང་བ་དེ་ནི་བཅའ་

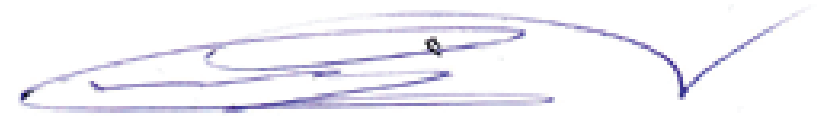
ལྷོ་ལོ་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ ལ་དང་འགལ་པོའི་གྲུང་ལས་ཟད། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ལྷོ་
འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ལ་དེ་ལྟར་བཀོད་ཁྲབ་གཏོང་རྒྱུའི་དབང་ཚད་བཅུན་ལྷོ་ལོ་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་གང་ཏེ་
ཡང་མི་གསལ་བ། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷིང་མཉམ་སྦྲངས་འཛིན་གྱི་འགན་དབང་ལ་དོ་སྟོན་བཏང་བ་བཅས་ཆགས་
ཀྱི་འདུག་ན། བཀའ་ཁྲབ་དེ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༢༩ འགྲུངས་མེད་ཕྱིར་བལྟ་བུ་དགོས་པ། དེ་ལྟར་མ་བུས་ཆེ་དེ་འབྲེལ་
དག་དགའ་གཉེན་ལུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བྱུང་གནས་སྐྱངས་འི་ཆགས་ཀྱི་འགན་དབང་ཡོངས་ཚོགས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་
བ་ལྷན་རྒྱུས་ནས་བཞེས་དགོས་པ་སོགས་འཛོད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣༡ འཛོད་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་“གསལ་འདེབས་ཡིག་ཕྱིར་སློབ་གྱི་
བརྗོད་” ཞེས་པ་སོགས་གྲངས་ ༡ ཅན་ཞིག་བཏང་འགྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཡིག་འདུལ་བདག་སྲོད་ལྷ་རྒྱ་
ཁྲིམས་ཡིག་གི་ཆ་རྒྱུན་མི་ལྷན་པའི་ཆ་རྒྱས་ཕྱིར་སློབ་བྱས་སྐོར་དང་། ༢༠༢༠།༡༡༢༡ ཉེན་གྱི་བཀའ་ཁྲབ་དགོངས་དོན་
ཉམས་ལེན་དགོས་སྐོར་སོགས་འཛོད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣༩ ཉེན་གྱི་འབྲས་ལྷན་ལས་ཀྱིས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་བརྗོད་མོ་ཕྱིར་སློབ་
དང་འབྲེལ་བཏང་བའི་ཡིག་སོགས་གྲངས་ ༡ ཅན་ནང་། བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ ལ་དང་འགལ་བའི་བཀའ་ཁྲབ་ཆེས་མ་
དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་བརྗོད་མོ་གཉེས་ཀར་ཁྲིམས་མ་བུན་ཉམས་ལེན་ལུ་ལོས་ཆ་རྒྱུན་མ་ཚང་བར་བརྟེན་ཕྱིར་སློབ་ལུས་འོད་
སྐོར་སོགས་འཛོད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༣༧ འཛོད་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་“ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་
བཀའ་ཁྲབ་ཉམས་ལེན་དགོས་པའི་བརྗོད་མོ་གཉེས་པ།” ཞེས་པ་སོགས་གྲངས་ ༡ ཅན་ཞིག་བཏང་འགྱོར་བྱུང་བའི་ནང་།
བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ ལ་ཁྲིམས་ཡིག་གི་བྱ་རིམ་ཞིག་མིན་སྐོར་དང་། ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྲབ་ཚད་ཀྱི་ཆ་རྒྱས་ལུ་ཚོད་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ། ལྷ་མང་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༣༡ ལ་རྟོག་བལྟ་དགོས་སྐོར། ལྷ་མང་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༣༩ ལ་
གསལ་བརྗོད་བརྟེན་བཀའ་ལུས་པ་ཆགས་ཉེན་ཡོད་སྐོར། ༢༠༢༠།༡༡༢༡ འཛོད་བཀའ་ཁྲབ་དགོངས་དོན་ཏུས་བཀག་
ནང་ཉམས་ལེན་ལུ་དགོས་སྐོར་སོགས་འཛོད་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡ ཉེན་གྱི་འབྲས་ལྷན་ལས་ཀྱིས་“ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་རིམ་བརྟེན་ཡོད་པའི་ལུ་སྐུལ།”
སོགས་གྲངས་ ༡ ཅན་ཞིག་ལུས་བའི་ནང་། བཅུན་ལྷོ་ལོ་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༩ ལ་ལྟར། ལྷ་མང་ཁྲིམས་ཡིག་
ལེ་ལུ་གཉེས་པ་ནང་གསལ་ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྲབ་ཚད་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ཡོད་དགོས་པའི་གྲོད་ལ་གང་ཡང་མེད་པ། གལ་
མིད་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གྲོད་ཡར་རོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་ཁྲིམས་ཞིབ་ཐག་གཙོད་ཏུང་བདེན་མི་ཡོང་བ།
གནད་ཆེའི་བྱ་རིམ་འི་བཞིན་མ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ནས་བཀའ་ཁྲབ་སྐོན་ལ་བཏང་སྟེ་བརྗོད་མོ་སྐུ་བཏང་བ་དེས་ཁྲིམས་ཞིབ་
ཀྱི་བྱ་རིམ་འི་བཞིན་མ་བྱུང་བ། ལར་ནས་ལྷོ་ལྷན་ལས་ཚོད་ལན་པ་མིན་པ། གལ་མིད་དེ་ནས་ཚོད་ལན་པར་རོས་
ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་ལུ་གཏུག་བྱེད་མཁན་སྐུ་ཡང་མེད་པས་ཁྲིམས་ཞིབ་བརྗོད་ཀྱི་ཡར་རོས་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ལྷུང་
བརྟེན་ཐག་གཙོད་གནང་མཁན་དེ་གྲོད་ལ་ནས་ཡོང་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་རིམ་དེ་བཞིན་བརྟེན་མེད་
གནང་སྐོར་ཡོང་བ་སོགས་འཛོད་ཡོད།

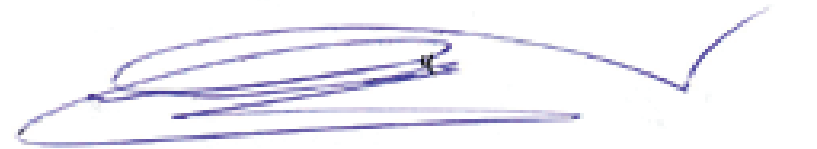

གྱི་ཚེ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༧ འཕོང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་“ལྷ་ལྷུང་འོས་བཞེས་གནང་ཐབས་མེད་
 བདད། ཚད་འགོལ་མོག་རྒྱུ་ལེ་བཀའ་ཁྲུག་ ཅེས་བཤོག་གྲངས་” ༥ ཚན་ཞིག་བཏང་བའི་ནང་། ལྷ་ལྷུང་ཏུ་བཅའ་ཁྲིམས་
 འོན་ཆེན་ ༥༤ བའི་ཚིག་བརྗོད་དྲངས་པ་ཅུང་ལས། ཁྲིམས་ཁོངས་ཁྲུབ་ཚད་མི་རྣམས་ལེ་རྣམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་
 བཤད་གང་ཡང་བཀོད་མེད་སྟོར་དང་། བཀའ་ཁྲུག་འདི་ལག་བསྟར་གྱིད་པ་འབྲུལ་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ལས་
 གནས་པའི་རྒྱུད་ལ་འབར་མ་ཞིག་དགོས་གལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ག། གནད་ཆེད་ཀྱི་རིས་རི་བཞིན་སྤྱད་བཞེས་པ་ནི་རྒྱ་
 ལྷོར་བཤམ། བདེ་རྣམས་པའི་རྒྱ་ལྷོ་ལྷོར་ལ་ཚོད་ལན་བས་ལྷ་ལྷུང་གྱིད་ཚོགས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཁྲིམས་ཀྱིས་
 འོས་བཞེས་གནང་བེན་ཏེ་བཀའ་ཁྲུག་བཏང་བ་ཞིག་ལ་གནད་ཆེད་ཀྱི་རིས་རི་བཞིན་སྤྱད་མེད་ལུགས་ཚོད་མ་མེད་སྟོར་
 མོགས་དང་། ལྷི་འབྲུལ་ཚོགས་གཙོ་སློབ་ལོ་ཅེས་པའི་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ ༡༡ རས་བཅའ་ཁྲིམས་འོན་
 ཆེན་ ༧༠ བར་གནོད་འགལ་ཚབས་ཆེན་གྲུས་པའི་ཚོར་འབྲུལ་དེ་རིགས་གྱི་ཚེ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ རིན་ནང་ཚུན་
 ཁྲིམས་སྤྱད་བཅོ་རྒྱུ་ལེ་ཐབས་ལས་ས་བསྟེན་ཆེ། གངས་ཀྱི་འདེམས་གྱིད་ཀྱི་མོལ་དབང་བཀའ་བསྟེན་གྱིད་དགོས་ཆགས་
 རྒྱ་ཡིན་གནས་མོགས་འཕོང་ཡོད།

བར་སྐབས་དེར་ཆེས་རྒྱ་བཞེས་པ་གངས་ཚན་གྱིད་གཤོངས་ཀྱི་སྟེ་གནས་སུ་ཀེ་ན་ར་དུལ་ཁང་དུ་རྒྱ་
 གར་ལས་གྱིད་གཉིས་ལ་ཏོག་དབྱིབས་གཉན་རིསས་ ༡༤ བ་འགོས་ཁྲུབ་སྤྱད་བའི་གནས་སྤངས་ཆགས་ཏེ། གྱི་ཟླ་ ༤
 ཚེས་ ༡༧ ལོར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ནང་དུལ་ཁང་དུ་འབྲེལ་གཏུག་སྤྱད་བའི་ལོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱད་གཙོ་དང་
 ལས་གྱིད་བཅས་གྲངས་ ༧༦ རིན་གྲངས་ ༡༧ རིང་རྒྱར་བཀའ་ཏུ་བཞག་སྟེ་གཉན་རིསས་འགོས་ཁྲུབ་ཡོད་མེད་བཞག་
 དབྱེད་གྱིད་དགོས་ཆགས་པ་དང་། མོག་མའི་གཉན་འབེབས་རྣམས་ལྷོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཏུས་རིང་སྟེ་གྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༦
 རས་ ༡༧ བར་ཚོགས་གཙོ་རྒྱར་བཀའ་ཏུ་སྤོད་དགོས་ཀྱི་རྒྱ་བཞེས་ཚུལ་སྤྱད་བ་བཅས་མདོར་དོན་གྱི་འབྲུལ་རྒྱན་
 ལས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ས་འགོངས་པའི་མོག་ལྷོས་ཚོགས་པར་འགྲུངས་གྲུས་བདེ་སྐབས་ཏུས་དང་འཚམས་
 བཞིག་ཆགས་ཡོད་པས་ཡང་བསྐྱར་ལན་འདེབས་དང་གསལ་བཤད་གྲུས་མེད།

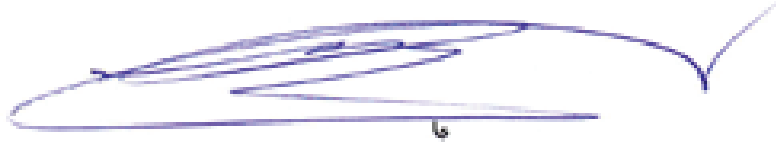
གྱི་ཚེ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ འཕོང་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཚོགས་སྤྱད་གི་མིར་མོག་“ལྷི་འབྲུལ་
 རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའི་མིང་གཞུང་འབྲུལ་དགོས་པའི་བདེ་མོ” ཞེས་བཤོག་གྲངས་ ༡ ཚན་ཞིག་བཏང་
 འཕྲོར་སྤྱད་བ་ལྟར། དེའི་ལན་ཚོགས་སྤྱད་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཁྲིམས་སྤྱད་གི་མིར་མོག་ཏུ་བཏང་བའི་ནང་། ལྷི་འབྲུལ་རྒྱན་
 ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ད་ལྟོ་ལྷན་ལས་ས་ཁྲུབ་བདལ་གྱི་རྒྱ་བཞེས་གནས་སྤངས་དང་བསྐྱུན། བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་
 ལྷོས་ཚོགས་པར་འགྲུངས་གྲུས་བདེ། དེ་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་འགན་དབང་ལས་བཞུལ་བའི་དོན་མེད་
 བསྐྱུད་འདོགས་གྲུས་བཞིག་ལ་ལྷི་འབྲུལ་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་མིང་གཞུང་འབྲུལ་དགོས་གལ་ས་མཐོང་ཞེས་མེབས་
 མོང་བ་མོགས་འཕོང་ཡོད།

གྱི་ཚེ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ རིན་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་“བཀའ་ཁྲུག་སྟོད་བདུ” ཞེས་བཤོག་
 མོག་དང་རྣམ། “ལྷི་འབྲུལ་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གྲངས་ ༡༡ རས་བསམ་བཞིན་དུ་བཅན་ཏུ་ལོད་མིའི་

བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་མེད་བྱས་པའི་བྱེད་འཛུགས་ལ་ཚད་འགའ་ཐག་གཅོད་བཀའ་བྲུབ།” ཅེས་པ་ཕོག་གྲངས་ ༡༢ ཅན་
 ཞིག་བཏང་འགྲོར་བྱུང་བའི་ནང་། ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དེ་དག་གིས་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བོད་མི་
 མང་ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་ལ་བསྐྱུར་བའི་ལས་འགན་བསྐྱབས་བྱུང་བར་བྱ་རྒྱུ་དེ་བཅའ་ཁྲིམས་ལྟར་ཐབས་ཤེས་དང་ལས་ཁ་
 བརྟེན་ཕྱོགས་ཡོད་བཞིན་དུ། བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་བའི་ལས་འགན་ལ་བསྐྱབས་པ་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲིམས་
 ཡིག་ཁག་ལ་སྤྱིར་ནས་བརྟེན་གཏུར་དང་། ཉམས་ལེན་ལྷན་ཚོགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་ལས་འགན་ལ་སྤྱིར་ནས་བའི་བྱེད་
 འཛུགས་ལ་དམིགས་ཏེ་ལྷི་མང་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༡༡ (ཁ) ༡) དགོངས་དོན་རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གྲངས་ ༡༡ ལ་
 བཀའ་བྲུབ་འདི་བཏང་ཅེས་ནས་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༢ ཅེས་ ༡༡ བར། འོས་བསྐྱུར་གྱི་གཞི་དོན་ཚན་ ༩ བ་ནང་
 གསལ། གཞུང་འབྲེལ་འོས་བསྐྱུར་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཚོབ་དབང་བཀག་བསྐྱིལ་བྱས་པའི་ཚད་འགའ་བཀའ་བྲུབ་ཏུ་ཞེས་
 མོགས་འཁོད་ཡོད།

དེ་ཉིན་རང་ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་ཀྱིས་”ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགའ་བའི་ཚད་
 འགའ་བྱས་པར་དོས་ལེན་མེད་པའི་གསལ་བསྐྱབས།” ཕོག་གྲངས་ ༩ ཅན་ཞིག་སྤེལ་བའི་ནང་། བོད་མི་མང་ལྷི་འབྲུས་
 ལྷན་ཚོགས་ནི་ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་བཀའ་བྲུབ་གཏོང་མའི་བྱུང་བོངས་སུ་མེད་པ་མ་ཚད། མང་གཙོའི་ཀ་བ་
 གསུམ་ཀྱི་འགན་དབང་གི་ས་མཚམས་ལས་བཀའ་ཏེ་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཡོངས་སུ་འགའ་བའི་བྱེད་བབ་དེར་དོས་ལེན་ལྷ་
 ཐབས་བྱལ་བ་དང་། ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་ཚོའི་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཚོབ་དབང་བཀག་བསྐྱིལ་
 བྱ་རྒྱུ་ལས་ཉེས་ཚད་གཅོད་རྒྱུའི་དབང་ཚད་བཅུན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་གང་དུ་ཡང་
 གསལ་མེད་པར་བརྟེན་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགའ་བའི་ཐག་གཅོད་དེར་དོས་ལེན་ལྷ་ཐབས་བྱལ་བ། ལྷི་མང་གཏུག་བཤེར་
 འགོ་ལུགས་རྩ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག་དོན་ཚན་ ༦༤ [༡] གཞིར་བཟུང་ཁྲིམས་ཀྱིས་དོས་བཞེས་བརྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་བཀྱིས་
 བ་ཡིན་རྗེས་གསལ་བ་བྱིས་སུ་གསར་འཇུག་བྱས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཡང་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ལྷ་གཏུག་གང་ཡང་མི་དགོས་པ་
 དང་། གནས་ལུགས་རྒྱ་མཚན་ཅེས་ཡང་བཤད་དབང་མེད་པར་ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱུར་
 བའི་དབང་ཚད་དང་བཀའ་བའི་ཐོག་ནས་བཅུག་པ། ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་འདི་བཅུན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 ལྷན་ཚོའི་བྱི་བྱ་ར་བ་ཡིན་ཚུལ་དེ་ཡང་། བོད་མི་མང་ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ཚོགས་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་བའི་བཅུན་ཕྱོགས་
 བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ནས་སྤྱད་བའི་དབང་ཚད་ཅིག་གཏན་ནས་མིན་པ། ད་ལན་ལྷི་འབྲུས་རྒྱན་ལས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་
 དགོངས་དོན་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེར་ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཅད་གཅོད་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱི་
 ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱི་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཚོབ་དབང་བཀག་བསྐྱིལ་བྱས་པ་དེ་ཡང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཡོངས་སུ་འགའ་བའི་བཀའ་
 ཅེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་བཅུན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་གོང་དུ་བསྐྱུར་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེར་ནས་
 ཡང་དོས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འཛིན་རྗེས་བཀའ་འཕགས་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཁག་གཙོས་འབྲེལ་
 ཡོད་ཚང་མས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགའ་བའི་ཐག་གཅོད་དེར་དོས་བཞེས་གནང་ན་འགྲིག་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན་དེ་དོན་
 དགོངས་འཇགས་དགོས་པ་དང་། གནད་དོན་འདི་འབྲེལ་དགའ་གཉེན་ལྷུག་མོགས་ཀྱི་དཀའ་རྙོག་བྱུང་རིགས་ཡོངས་

ཚོགས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཚེ་བ་དྲགས་པོ་བསོད་ནམས་ཚོར་བྱ་དང་། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་ཀླུ་དགའ་འདུལ། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་བཟུན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་རྣམས་ནས་འགན་ཁུར་དགོས་པ་སོགས་འཕྲོད་ཡོད།

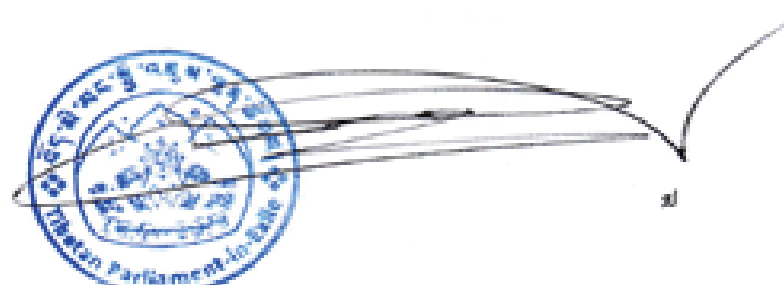
ཡང་ ༡༠༡༠ རྒྱ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་དབུས་འོས་བསྐྱེའི་རྒྱ་བྱེད་འགན་འཛིན་ལ་བཏར་བའི་བཀའ་ཁྲབ་ནང་། རྒྱ་འབྲུག་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ ༡༡ ལ་གཞུང་འབྲེལ་འོས་བསྐྱེའི་ཐོབ་དབང་བཀག་བསྐྱེལ་གནང་ཅིན་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་འགན་བསྐྱར་བཀའ་ཁྲབ་ཏུ། ཞེས་སོགས་འཕྲོད་པ་དང་། ༡༠༡༠ རྒྱ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་དབུས་འོས་བསྐྱེའི་ཁང་ནས་ས་གནས་འོས་བསྐྱེའི་ཁྲིམས་ལ་བཏར་གནས་ནང་། དཔལ་ལྷན་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ ༡༠༡༠ རྒྱ་ ༤ ཚེས་ ༡༥ འཕྲོད་འགན་བསྐྱར་བཀའ་ཁྲབ་གནང་བ་བཞིན་ལག་བསྟར་དགོས་གནས་སོགས་འཕྲོད་ཡོད།

མདོར་ན་རྒྱ་འབྲུག་རྒྱན་ལས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དེར་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་ནས་ཅུང་གཅོད་བྱས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱི་འདེམས་སྲུང་གི་ཐོབ་དབང་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དེ་ཡང་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་ཡོད་པས་ཐག་གཅོད་དེར་ནས་ཡང་དོས་ལེན་བྱ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། བཅའ་ཁྲོལ་ཐོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༦ ན་ནང་གསལ་ ༧ པའི་དགོངས་དོན་བཅའ་ཁྲོལ་ཐོད་མིའི་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམས་འཕོ་འགྲུར་གཏོང་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ཚོད་ཅིག་འཛོག་དགོས་གལ་མཐོང་།

གྲོས་ཚོད།

རྒྱབས་ ༡༦ པའི་ཐོད་མི་མང་རྒྱ་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པ་པར་འགྲུངས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ། བཅའ་ཁྲོལ་ཐོད་མིའི་ཚེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་རྣམས་ནས་ཁྲིམས་ཀྱིས་དོས་བཞེས་ཞེས་པའི་བརྒྱན་ལས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཁྲིམས་ཞིབ་བ་ཅུང་གཅོད་དང་། ཁྲིམས་ཀྱིས་དོས་བཞེས་ཞེས་པའི་དབང་ཚད་ཡོད་ཚུལ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཁྲིམས་སྤྱིག་དང་རྒྱ་རྣམས་ཞུ་དཔེ་རྣམས་འགྲེལ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་བཀའ་ཁྲབ་བཏར་བ་བཅས་ནི་བཅའ་ཁྲོལ་ཐོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བར་བརྟེན། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཚེ་བ་དྲགས་པོ་བསོད་ནམས་ཚོར་བྱ་དང་། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་ཀླུ་དགའ་འདུལ། ཁྲིམས་ཞིབ་པ་གཞན་བཟུན་འཛིན་ལུང་རྟོགས་བཅས་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞག་ཉིན་ནས་འཕོ་འགྲུར་དགོས་པའི་གྲོས་ཚོད་དུ། ཐོད་མི་མང་རྒྱ་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ རྒྱ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཚོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་རྒྱབས་ ༡༦ པའི་ཐོད་མི་མང་རྒྱ་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་རྒྱ་འབྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲུག་ཅ་འཕོར་གྱི་གསུམ་ཚགས་ཡན་གྱིས་གཏན་འཁེབས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ རྒྱ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

ཧྲུང་ལོ་ལྷན་ཁྲིམས་ཚོགས་ ༢༠༢༡/༡༦/༡༠/༢༡

ཡིག་ཆ་ཡང་། ༢༡

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད།

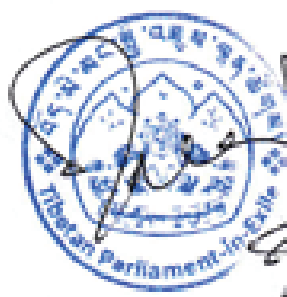
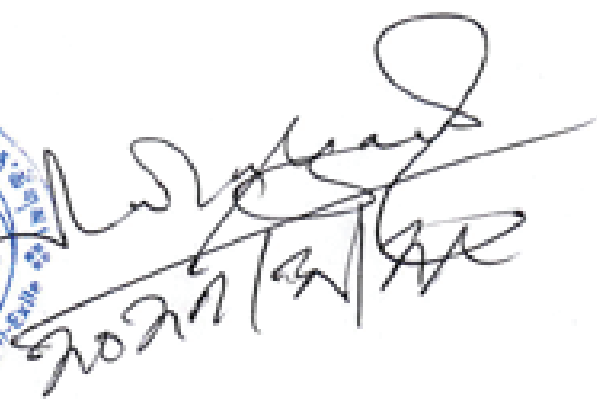
ཐོན་སྐྱོད།

༢༡། །ད་ལས་སྐབས་བརྒྱ་དྲུག་པའི་ལོ་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་
བཀའ་འགན་གི་ཆབ་སྲིད་དང་། འདྲིམ་སྲོང་གི་གནད་དོན་གལ་ཆེའི་ཐོག་གསལ་བཤད་གནང་བར་གྱི་འཇུག་རྣམ་པས་བཀོ་
སློང་ཞིབ་ལྷུག་གནང་ཐོག་སྐར་ཡང་བཀའ་འགན་གིས་གསལ་བཤད་འབྲེལ་བཟོད་གནང་བར་གྲོས་ཚོད་ཅིག་འཛོགས་གོས་
སུ་མཐོང།

གྲོས་ཚོད།

བཀའ་འགན་གིས་གསལ་བཤད་གནང་བའི་དོན་གནད་རྣམས་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སློང་སྲིད་བྱང་པའི་གྲོས་ཚོད་དུ་
ལོང་མི་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༢༥ པ།

ལོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་པའི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ པའི་ལོ་མང་གྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་ཐོག་གྱི་མོས་ཀྱིས་
གཏན་འཁེབས་གནང། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ་ ༠༣ ཚེས་ ༢༥ པ།

གཞུང་འབྲེལ་སྐབས་ལྟུང་གི་རྗེས་དྲན་ཐོས་ཚིག་།

ཐོས་ཐོང་།

༡༩༦༡ | རྒྱ་གར་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་ (Supreme Court) གི་ཁྲིམས་ཚིག་པ་བཟོས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་མཁུན་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཕྱོད་ལ། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཕྱོད་ལ་སྐྱེས་ལུས་འཛེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ (J.M. Mukhi) མཚོགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལུ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ རྒྱུ་ཆེད་འཕེན་པ་རྩོགས་པའི་ཡིད་སྤྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག།

སྐྱེས་ལུས་འཛེལ་སྤྲོད་མཚོགས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་སྐྱེས་ལུས་འཛེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ ༡༣ རོག་སློབ་བྱ་ཐོན་རྗེས་ཆོས་ཉེ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། ལོན་ལོན་དགལ་འབྲེལ་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་། ཀེ་མ་ཉི་རི་འགཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་། ཀོར་མ་ས་ཤེ་རི་སི་ཉི་ (Corpus Christi College) མཐོ་སློབ་བཅས་ཀྱི་ནང་ཁྲིམས་པ་དང་། སྲིད་དོན་ཚན་རིག་རྒྱུ་ཆེད་ཁྲིམས་པ་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་རོག་སློབ་སློང་གནང་།

སྐྱེས་ལུས་འཛེལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ནང་སྐྱུང་གྲགས་ཆེ་བའི་ཡིན་ཀན་སི་ཡིན་ (Lincoln's Inn) ཞེས་བའི་ཁྲིམས་ཚིག་མཁུན་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུལ་མི་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱེས་ལུས་སྤྲོད་མཚོགས་ཀྱི་མི་ཉི་ནམ་དམར་ཕོག་ཚོགས་པ་ (Viet Cong) ཡིས་སློབ་ཉེ་གནས་ (South Vietnam) ནང་འཇུག་འཇུག་བྱས་པའི་རོག་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེད་འཇུགས་གནང་བའི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཡང་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཡི་ནང་ཁོང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཕྱོད་པར་བསྐོས་གཞག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་བོར་ཇོ་རྟལ་ (Portugal) གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་རྩོམ་ (Goa) མངའ་སྲེལ་ནང་གི་རོབ་མང་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་རོག་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁྲིམས་གཏུགས་བྱེད་སྐབས་ལ། ཁོང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཚིག་པར་བསྐོས་གཞག་གནང་རོག་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁོབ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་རྟ་ན་ (Ghana) རྒྱལ་ཁབ་ལ་རང་བཙན་ཐོབ་རྗེས་ཡུལ་དེའི་ཅ་ཁྲིམས་ཐོག་མར་བཟོ་རྒྱུར་གནད་ཡོད་མང་པོའི་ནང་ནས་ཁོང་འདེམས་སྤྱོད་གིས་ཅ་ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱུར་གནད་ཚུལ་གནང་འདུག།

ཁོང་གི་རྒྱུན་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ནས་བཟུང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་ཕྱོད་པ་གནང་གེ། བཙན་ཚུལ་བོད་མིའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་རོག་མར་གསར་འཇུགས་གནང་སྐབས་ཁྲིམས་པ་དང་སྤྱི་གཞུང་གི་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོའི་རོག་དཀའ་ལཱ་ལས་སློབ་དང་མཁུན་འགྲུང་གནང་ཡོད།

ཁོང་གིས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ཡིར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུལ་མཁུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ལུས་ཚོགས་ཚུང་དང་མཁུན་ཐེངས་ཁ་གསལ་མཇུག་འབྲུང་དང་། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོ་སྐྱོད་མཁུན་ཚོགས་མང་པོའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་ནས་བོད་པའི་ཁྲིམས་ཚིག་པ་མང་པོར་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལུགས་གསོག་གནང་རྒྱུའི་ལོ་སྐབས་གནང་གེ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློབ་བཟང་གནང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཁོང་བརྒྱུད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བོད་པའི་སློབ་བྱུག་ཁག་ཅིག་ལ་ཡིན།

[Handwritten signature]
2020/06/10

ཡུལ་ཡོག་སི་པོ་ (Oxford University) ཚེས་མཚོའི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དུས་ལྷུང་སློབ་སློར་གི་སློབ་ཡོན་
མོལ་ལྷན་པ་གྲུང་ཡོད་པ་བཅས།

ཚོས་ཚོད།

སྐྱ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ལྱང་མཚན་རྗེས་རྣམས་ལ་གྲུས་བཀའ་ཚེ་བསྐྱོད་ཀྱིས་བལྟགས་བཞིན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཁོང་
ཉིད་སྐྱ་ཚེ་མ་ཚེན་པ་འདིས་ཤོད་དོན་འཕམ་ཚོད་ལའང་ཕྱོད་གུད་ཡོད་ཆག་ལྷུང་བར་བརྟེན་ལུལ་བཞུགས་ནང་མི་སྣམ་བཅས་
རྣམས་ལ་ཤོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་སྐྱོན་ཚོགས་ནས་གཞིས་བྱེས་ཤོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ལྷན་པ་གཞི་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དམ་
པ་ཁོང་གི་ལྷན་པ་འདུན་བཟང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཅིང་། ཚེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་བསྐྱོད་པའི་སློན་ལམ་
ལྷན་པ་འགྲུ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སྒྲི་མོས་ཕྱོས་ཚོད་དུ། ཤོད་མི་མང་གྱི་འཇུག་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༠༣ ཚེས་
༡༥ ལ།

གོང་གསལ་ཚོས་ཚོད་ཤད་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་ཤོད་མང་གྱི་འཇུག་སྐྱོན་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ བའི་སྒྲི་མོས་ཀྱིས་གཏན་
འཕེབས་གནང་། ཀྱི་ལོ་ ༡༠༡༡ ལྷ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

2021/06/04/46

ཡིག་ཆ་ཙང་། ༤༦

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚིང་།

ཐོན་སྐྱེད་

༡༩༧༧ རྩོད་མི་མང་གླི་འཇུག་སྐབས་ ༡༦ བའི་གྲོས་ཚིང་གས་ཚིང་གས་དུས་ ༤ བའི་གྲོས་ཚིང་ཙང་། ༡༩༧༧/༠༦/༠༥༧༤༣ བ་དང་། ཡིག་ཆ་ཙང་། ༤༣ བ་སྐྱེད་ རྩོད་མི་མང་གླི་འཇུག་སྐབས་ཐོན་སྐྱེད་ཚིང་གས་ཀྱི་གྲོས་ཚིང་གས་འདུའི་འཇོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་བྱེད་བྱོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་ དོན་ཚན་ ༡༩༠ དང་ ༡༩༡ དགོངས་དོན་མང་ཚིང་གས་ཚིང་གས་ཀྱི་འཇུག་སྐབས་ ༡༠ བས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ཚིང་གས་ལོ་ ༡༩༧༥-༧༦ གཚོས་ཚིང་གས་སྐོན་ཁག་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་གི་མཁུག་སྐྱོང་བྱུག་བསྐྱར་ཇི་ཞུས་དང་འབྲེལ་ཞིབ་འཇུག་ཞུས་བའི་ མཐའ་མའི་བྱུབ་དོན་དང་། དེ་བཞིན་ཚིང་གས་ལོ་ ༡༩༧༦-༧༧ གཚོས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་གི་ཚིང་གས་སྐོན་ཁག་ལ་ ཞིབ་འཇུག་ཞུས་བའི་སྐོན་ཁོ་ཡིག་ཆ་ཙང་། ༤༦ ལོའི་བ་སྐྱེད་སྐོན་ཐེན་བའི་ཐོག་བཀོ་སྐྱེད་ཐེན་བས་མཁུག་སྐྱོང་བྱུག་སྐོན་ཁག་ཀྱི་གྲོས་ ཚིང་ཅིག་འཛིན་དགོས་སུ་མཐོང་།

གྲོས་ཚིང་།

- ༡ མང་ཚིང་གས་ཚིང་གས་ཀྱི་འཇུག་སྐབས་ ༡༠ བས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་མ་ལག་དང་བཅས་བའི་ཚིང་གས་ལོ་ ༡༩༧༥-༧༦ གཚོས་ཚིང་གས་སྐོན་ཁག་ལ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་གིས་མཁུག་སྐྱོང་བྱུག་བསྐྱར་ཇི་ཞུས་ཞིབ་འཇུག་ཞུས་བའི་ མཐའ་མའི་བྱུབ་དོན་དང་། ཚིང་གས་ལོ་ ༡༩༧༦-༧༧ བའི་ཚིང་གས་སྐོན་ཁག་བཅས་བའི་ཞིབ་འཇུག་ཞུ་སྐོང་དུ་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་ ཁུང་བསྐྱེད་གང་ལེགས་གནང་བདུག་ལ་ལེགས་མའི་བཅུགས་བཏོན་ཞུ་རྒྱ།
- ༢ ཐོན་ཐོན་འཇོ་གས་སྐོན་ཁག་ལ་འདེབས་ཀྱིས་འགྲིགས་པ་ཁག་དང་། དོགས་འཛིན་ལན་འདེབས་ཀྱིས་འགྲིགས་པ་ཁག་ བཅས་ཚིང་གས་གཙང་ཐེན་བར་དོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱ།
- ༣ མང་ཚིང་གས་ཚིང་གས་ཀྱི་འཇུག་སྐབས་ ༡༠ བས་ཚིང་གས་ལོ་ ༡༩༧༦-༧༧ གཚོས་ཚིང་གས་སྐོན་ཁག་ལ་ཞིབ་འཇུག་ཞུས་བའི་ བྱུབ་དོན་སྐོན་ཁོ་བོད་མི་མང་གླི་འཇུག་སྐབས་ ༡༦ བའི་གྲོས་ཚིང་གས་ཚིང་གས་དུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་ཡིག་ཆ་ཙང་། ༤༦ བ་ ཐོན་སྐྱེད་ཐེན་བའི་གསལ་སུ་མཁུག་སྐྱོང་བྱུག་སྐོན་ཁག་ཀྱི་གཙང་དགོས་དེགས་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགན་གིས་མཁུག་སྐྱོང་བྱུག་ བསྐྱར་བྱིས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་བཅས་འཇོ་གས་ལོ་ ༡༩༧༧ ལྷ་ ༤ བའི་རྒྱ་མཁུག་ནང་ཚུད་གླི་འཇུག་ ཚུན་ལས་སུ་འབྲེལ་དགོས་ཞུ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོས་མཐའ་མཐོས་གྲོས་ཚིང་དུ། རྩོད་མི་མང་གླི་འཇུག་སྐབས་ཐོན་སྐྱེད་ཚིང་གས་ཀྱི་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚིང་འདི་བཞིན་སྐབས་ ༡༦ བའི་བོད་མང་གླི་འཇུག་སྐབས་ཐོན་སྐྱེད་ཚིང་གས་ཀྱི་གྲོས་ཚིང་གས་ཚིང་གས་དུས་ ༡༠ བའི་ཐོག་གླི་ཚོས་གནང་འདེབས་ གནང་། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལྷ་ ༠༣ ཚེས་ ༡༧ ལ།

